

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand 4.
Telefon: 151 — Sürgőny cím:
Közlöny. Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. Több —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: Bucarestben 50 bani felár. Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 51. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Kedd, 1934. március 6

Minden cáfolat és ellencáfolat dacára:

A Heimwehr készíti elő az ausztriai Habsburg-restaurációt

Ausztria új alkotmánya visszaadja az ausztriai Habsburg-birtokokat

Dollfuss: „Rendi, katolikus Ausztria következik”

Bécsből jelentik: Az osztrák politikai élet egyik érdekes, feltűnő jelensége, hogy a Habsburg-kérdés egyre inkább előtérbe toul. Ausztriában erősödik a monarchista hangulat, bár úgy a kormány, mint a Heimwehr részéről ismétlenül is hangsúlyozzák, hogy a Habsburg-restauráció kérdése ezidőszert nem aktuális. Ellentétben áll azonban a hivatalos nyilatkozatokkal az a tény, hogy az osztrák kormány valószínűleg már szerdán, de legkésőbb csütörtökön életbelépteti az új, ugynevezett átmeneti alkotmányt.

Ez az alkotmány törli a Habsburgok száműzetéséről szóló törvényszakaszokat és visszahelyezi a Habsburg-ház összes tagjait régi jogaikba.

A bécsi lapok ezzel kapcsolatban egészen nyíltan írják arról, hogy a Habsburg-ház jószágkormányzója már a napokban Ausztriába érkezik és átveszi azt a 253.000 ezer holdnyi birtokot, amely a Habsburg-ház tulajdonát képezi és amely eddig teljesen érintetlenül az osztrák kormány kezelése alatt állott. Hír szerint Ottó és az osztrák államférfiak között már régebben megegyezés jött létre, amelynek értelmében Ottó közvetlenül az új osztrák alkotmány életbeléptetése után visszatér Ausztriába. Amennyiben az osztrák alkotmány vonatkozó szakaszai nemzetközi fórumon jogi vitára adhatnának alkalmat, úgy az osztrák kormány rendeletileg helyezi vissza a Habsburgokat jogaikba és ugyancsak rendeletileg törli a Habsburgok száműzetéséről szóló alkotmánycikelyeket.

A Neues Wiener Tageblatt egy megnevezett befolyásos politikussal folytatott beszélgetés alapján azt írja, hogy Zita anyacsárárné és Ottó trónörökös visszatérése még nem jelenti az azonnali restaurációt.

A restaurációt megelőzőleg Miklas szövetségi elnök lemond és helyét átengedi Jenő főhercegnek, aki valószínűleg, mint Ausztria kormányzója veszi át a hatalmat.

Ez természetesen csak egy interregnum lesz és Jenő főherceg rövid kormányzás után a hatalmat felajánlja Ottónak. Ezt követőleg esetleg népszavazás következik. Ennek megtörténte után direktórium veszi át a hatalmat Ottó trónörökös nevében és a császárság visszaállítását javasolja, még pedig a népszavazás alapján felmutatható népakaratra hivatkozva.

A Petit Parisien mai számában interjút közöl Frey osztrák alkancellárral, aki a lap munkatársa előtt kijelentette, hogy a Habsburg-restaurációt nem tartja időszertűnek, ugyanakkor azonban arra is rámutatott, hogy

a Heimwehr viszont következetesen ragaszkodik a Habsburgok visszatéréséhez.

A Reichspost azt az információt közli, hogy Dollfuss már korábban tárgyalásokat folytatott Olaszországgal és ezeknek a tárgyalásoknak eredményeképpen Olaszország vállalja azt a szerepet, hogy eloszlassa a hatalmak esetleges gályait.

Fey osztrák alkancellárnak a Petit Parisien-

neben közölt nyilatkozatával kapcsolatban illetékes magyar körök kijelentik, hogy az alkancellár szavai nem keltettek meglepetést Budapesten, mert Ausztriának erről a lépéséről már előre tájékozva voltak. A Habsburg-restauráció tisztára Ausztria belügye, bár általános európai szempontokat is érint. A Magyarországgal kapcsolatban elterjedt restaurációs hírekre vonatkozólag kijelentik Budapesten, hogy semmi esetre sem időszerű jelenleg a Habsburg-restauráció kérdése.

A „Magyarország” című lap bécsi tudósítója úgy értesül, hogy alaptalan az a hír, mintha Zita és Ottó rövid időn belül visszatér Ausztriába. Még arról sincs szó, hogy Zita rokon látogatásra készülne Ausztriába. Az sem felel meg a valóság-

nak, hogy Jenő herceg, vagy bármely Habsburg család-tag az osztrák köztársaság elnöki méltóságára törekednék.

Dollfuss Kancellár tegnap Viliachban a Hafzias Front monstre-gyűlésén nagyszabású beszédet tartott. A Kancellár beszédében bejelentette, hogy az új alkotmány végrehajtására már a legközelebbi napokban sor kerül. Mint-hogy — mondotta a Kancellár — a testületi rendszer kidolgozása időt igényel, most csak ideiglenes alkotmány következik. A szakszervezeteket egységbe foglalják össze és a fennálló munkakamarák mellett ezek lesznek a munkásság kizárólagos érdekképviseletéi. Ugyisint a mezőgazdaságban a már meglévő parasztszövetségek parallel fognak működni a kamarákkal, melyek a parasztság tulajdonképpen érdekképviselei lesznek. A tartományokban történt változások már hirnökei az új, elkövetkezendő állapotnak, mert a jövő Ausztria kormányzásában a pártok nem részsedhetnek.

Autoritás vezetése alatt álló rendi katolikus Ausztria következik

— mondotta Dollfuss — majd kifejtette, hogy klerikalizmusról az új rendi Ausztriában nincsen szó, a papság máris visszavonta képviselőit a politikából, mert az egyház szellemének nem világi uton kíván érvényt szerezni.

Hárommillió lej volt az ára a sibiui polgármesterségnek

Ellenzéki leleplezések a legutóbbi választások szász kisebbségpolitikájáról
— Nistor kisebbségi miniszter: A paktumot csak a választásra készítették —
— Magyarországi reflexiók Goga pálfordulásáról —

„A román népet nem érdekli Maniu és Vaida viszálya”

Bucurestiből jelentik: Hétfőn délután fél négykor nyitotta meg Saveanu elnök a Kamara ülését. Az első felszólaló Bulsan (liberális) volt, akinek indítványára a Kamara elfogadta, hogy Vintila Bratianu mellszobrát az ország többi államférfijának szobra mellé elhelyezik a parlamentben. A felirati vita során Folea (liberális), a kormánypárt kiskükküllői tagozatának vezére mondott hosszadalmas beszédet. Az erdélyi kisemberek hódolatáról beszélt az uralkodóval szemben. Sürgette a tisztviselői fizetések további pontos folyósítását, majd leszögezte, hogy Erdély városait románoknak kell vezetniük.

Serdici (lupista): Akkor Önök miért adták át a városaik vezetését a választások alatt a szászoknak?

Folea: Ellene voltunk a paktumnak. (Élénk derűltség.)

Nistor kisebbségi miniszter: A paktumot csak a választásra és nem a tartós közigazgatásra készítették...

Serdici: December 3-án Sibiuban Regman (liberális) pontokba foglalt megállapodást kötött a szászokkal, amelyek alapján

a sibiui közigazgatást a szászok vették át, sőt három millió lejt még a polgármesteri állást is megvásárolták. (Zaj.)

Folea a továbbiak során is hangsúlyozza, hogy mindent el kell követni az irányban, hogy Erdélyben a román szellem legyen az uralkodó.

Dicsérte a parlamentárizmust, majd visszanyarodott ismét Erdélyhez és a régi nemzeti-pártról beszélt, amit mint a jelenlegi nemzeti-

parasztpárt szülőanyját említett. Megállapította azonban, hogy ez a párt regionalista, ezért lejárt a szerepét. A párt éhletlenségének bizonyítéka a Maniu és Vaida közötti viszály, de ez a román népet már nem érdekli, mert a nép Maniutól és Vaidától már semmit sem vár. Folea ezután meglepetésszerűen Goga érdemeit kezdte dicsérni, aki beleléte már magát a regáti érzelmi világba és elvetette a regionális politika eszméit. Kijelentette, hogy Gogának is a liberális-pártban kellene lennie.

Egyébként Goga Octavian legutóbbi nagy beszédével kapcsolatban a „8 Órai Ujság” leszögezi, hogy a támadás Magyarországon nagy meglepetést és csalódást keltett. Hiszen Goga a magyar köztudatban a magyar kultúra barátiaként szerepelt, mint a magyar irodalom román közvetítője, aki a kulturközösségen keresztül keresi a két nemzet megértését. Goga magyar iskolázottságának köszönheti a műveltségét — írja a lap. — Annakidején az erdélyi Albina és a Bihoreana nevű román pénzintézetek idejében senki sem akadt, aki ilyen brutálisan „idegeneknek és söpredékeknek” nevezte volna a románokat, mint most ő a magyarokat. Pedig nekünk nincsenek Albinánk és Bihoreanánk Romániában. Csodálatos, hogy vele együtt sokan nem jutottak el annak felismeréséhez, hogy

a magyar és a román nép alapjában egymásra utaltak és a románság jobban ki van szolgáltatva egy ellenséges szláv gyűri hálós szorításának, mint a magyar.

Mi csak annyit kívánunk a magyar kisebbségeknek, amennyit mi adtunk annak idején a románoknak és akkor meg leszünk elégedve — fejezi be cikkét a budapesti napilap.

Holnap szerdán, március 7-én

este, pont 9 órakor

A szezon csúcspontja:

III. FILHARMONIKUS HANGVERSENY.

Műsor: Schubert, Dvorak, Rachmaninow, Strauss Rikárd.

Vezényel: Shuk Lajos. Szólista: Weisz Ilona (Brasov.)

Kulturpalota nagyterme.

Jegyek: Sándor Ferenonél.

Marcus Mihály dr. kamarai alelnök és Groza János dr. megyei prefektus nyilatkozatai Aradmegye ügyeiről a legfelsőbb bucuresti-i fórumok előtt

Aprilis második felében lesznek a községi tanácsválasztások. — Készül a sajtóamnesztia. — Visszaállították a ternovai járást. — Felülvizsgálják a sebist földadókivetéseket. — A marosvölgyi fatermelők kérése a CFR vezérigazgatósága előtt

Aradmegye politikai és gazdasági vezetői Marcus Mihály dr. képviselő, kamarai alelnök, valamint Groza János dr. megyei prefektus, hétfőn reggel Bucurestiből Aradra érkeztek. Marcus Mihály dr. csupán szerdáiig marad idehaza, mert alelnöki teendői nélkülözhetetlené teszik jelenlétét a parlament munkájában. Az Aradi Közlöny munkatársa hazaérkezésük után azonnal felkereste ugy Marcus Mihály dr. kamarai alelnököt, mint Groza János dr. megyei prefektust, akik nyilatkozataik során számos érdekes újdonságot közöltek. Így Marcus Mihály dr. jelezte, hogy a parlament a közeljövőben tető alá fogja juttatni a sajtóamnesztiaira vonatkozó törvényjavaslatot, amely 1933. novemberéig bezárólag, minden jogerős sajtóperi ítéletre amnesztiát kíván alkalmazni. A javaslatból azonban kimaradnak éppen azok a politikai jellegű, igaztási sajtóperek, amelyeket az elmúlt év tavaszán tettek: folyamatba: ezekben viszont igen kevés jogerős ítélet született meg, úgy, hogy minden valószínűség szerint, ezekre a politikai jellegű perekre az új amnesztia nem fog vonatkozni.

A megyei prefektus megerősítette értesüléseinket az új községi választások idejére vonatkozólag. Kijelentése szerint

a kormány április hó 15—30. napjai között kívánja kiírni az új városi és községi választásokat,

tehát május hó elején már mindenütt az ország területén, választott városvezetőségek és községtanácsok veszik kezükbe a helyi közigazgatás ügyeinek irányítását. Hangsúlyozta informátorunk azt a tényt is, hogy a kormány szakértői és tekintélyi alapokon nyugvó község tanácsokat kíván a közigazgatás élére állítani, úgy, hogy igen valószínűnek látszik az a lehetőség, hogy az új községi választások során valóban kimaradnak a községi és városi tanácsokból az exponált helyzetű, különböző pártállású politikusok.

Mint ismeretes egyébként, az aradmegyei közigazgatás hálózatából az előző politikai rezsim leépítette a ternovai járást. A megyei

Kifosztották Colfescu cluji főügyész lakását

Minden pénzt és ékszerét elvitték a községi sajtóperek szigorú vádlójának

Clujról jelentik: A községi sajtóperekből ismert nevű Colfescu főügyész ma megjelent a cluji rendőrségen és a bűnügyi osztály főnökének, Draghiciu kapitánynak jelentette, hogy tegnap este ismeretlen tettes kifosztotta lakását.

Az újságírókat maga Colfescu főügyész informálta teljes részletességgel. Elmondotta, hogy vasárnap este családjával együtt színházban volt, a személyzetnek kimenőt adtak. Ebben az időben, amikor senki sem tartózkodott a lakásban, a betörő a hálószobában lévő ruhaszekrényből Colfescuék 146 ezer lejű kivevő készpénzvagyonát magával vitte. Az ebédli egyik szekrényből az ékszereket tartalmazó tokot szedte elő a hivatlan látogató, aki a családi aranyeműket is magával vitte. A rendőrség természetesen nagy eréllyel kezdte meg a nyomozást és állítólag már bizonyos nyomokat sikerült is találni, így remélik, hogy rövidesen leleplezik a tettest.

prefektus közlése szerint a belügyminisztérium hozzájárulásával a járást újra visszaállítják és a belügyminisztérium már ki is nevezte az új járási főszolgabíró, aki a napokban foglalja el hivatalát.

A sebisi járásban viszont a belügyminisztérium felülvizsgálta a legutóbbi földadókivetéseket. A pénzügyminisztérium részéről a vizsgálatot Tataru Victor kerületi pénzügyigazgató fogja irányítani.

Itt írjuk meg egyébként, hogy a körös-völgyi fatermelők példájára, a marosvölgyi fatermelők is azzal a kérelemmel fordultak a CFR vezérigazgatóságához, hogy

adja meg számukra is azt az 50 százalékos fuvardíj-kedvezményt, amit a körös-völgyi fatermelők már huzamosabb idő óta élveznek.

Katholikus társasulazás a Szentföldre (Palesztinába)

1934. husvétjára.

Dr. Cl. ar bucaresti hercegerek protektoratusa alatt álló utazásunkat a katolikus hívők figye mébe ajánljuk. Igen olcsó részvételi díjak. Szenzációs kirándulások. Nagyszerű teljesítmény. Konstantinápoly, Athén és Egyiptom olcsó megtekintési lehetősége. Indulás Constanca-ból márc. 26, ápr. 3. és ápr. 9. — Információk, prospektusok kizárólag a

SERVICIUL MARITIM ROMAN (Román tengerhajózási vállalat) aradi képviselőjénél:

Künstler utazási és vízumirodája

Arad, Bul. Reg. Maria 24.

Értesüléseink szerint a kérést az aradmegyei hivatali vezetők kedvező véleményezésére, ebben az értelemben a CFR vezérigazgatóság el is fogja intézni a közeljövőben.

Rádióhullámok segítségével Moszkvában

feltámasztották az első halottat

Az orvostudomány legelső, kétségbevonhatatlan diadala a már beállott halál felett. — Mi történt hétfőn délelőtt egy moszkvai klinikán?

Moszkvából jelentik: Hétfőn délelőtt Moszkvában az egyik kórház operációs szobájában olyan esemény történt, amely fordulópontot jelent az emberiség történetében.

Erről a szinte hihetetlen eseményről kedden este a moszkvai rádióban dr. Szmirnov egyetemi orvosianár tett jelentést a világnak. Az előadás nem volt a műsorba beiktatva és mint rendkívüli számot iktatták be akkor, mikor nyilvánosságra került, hogy Szmirnov kórházában délelőtt háromnegyed órai munkával sikerült egy halott embert feltámasztani. A csodálatos esemény, amelyről Szmirnov professzor beszámolt, röviden a következő:

Hétfőn délelőtt 11 órakor Moszkva egyik utcáján összeesett és meghalt egy 43 éves munkás.

Amikor az uccán elesett embert Szmirnov kórházába vitték, három orvos vizsgálta meg. Kiállították a halotti bizonyítványt.

Szmirnov tudta, hogy nem kockáztathat semmit. Munkatársai segítségével felmetszette a halott ember mellkasát. Láthatóvá vált a megbénult szív: egy mozdulatlan, szomorú húsdarab. Nyomban működésbe lépett a rövidhullámú rádiógép és a hallatlan erejű elektromos hullámok át-meg átiárták a szívet.

Háromnegyed órai munkával sikerült a szívet ismét mozgásra bírni. A sebet összevarrták és a halott nemsokára felnyitotta szemét. Életben is maradt.

A hatvanéves orosz tudós izgalomtól remegő, vékony, öreges hangon számolt be csodálatos művéről. Előadását a szovjet valamennyi rádióállomása közvetítette.

— Kijelenthetem — mondta előadása végén a tudós — hogy ha a szív nem szervi betegség

miatt mondja fel a szolgálatot, akkor minden halott fiatal szívet ismét életre lehet kelteni. A szívbénulás sok esetben nem betegség, hanem mechanikus okok következménye, mint például a testi túleröltetés. Készülékem segítségével életre lehet kelteni olyan embereket is, akik ilyen okokból már órák óta halottak. Ha ez a módszer elterjed, évente sokezer ember élete megmenthető.

Elmondta még a professzor, hogy a rádióhullámok mellett még injekciókkal is dolgozik a halottak feltámasztásánál. Ha a szív szövetei és az érfalak sértetlenek, akkor semmi akadálya a feltámasztásnak.

Siker kíséri

Tibor Ernő és Ruzicskay György aradi képkiallításait

Arad művelt társadalmának vasárnapi kulturális eseménye két hírneves festőművész tárlatának a megnyitója volt. Vasárnap délelőtt 11 órakor nyitotta meg képkiallítását Tibor Ernő a nagyváradi származású, külföldön is elismert festőművész a Kulturpalota kistermében, Ruzicskay György, a nagytehetségű budapesti festő pedig a Minorita-templommal szemben, az Aradi Közlöny fiókkádóhivatala mellett egy tágas üzlethelyiségben.

Tibor Ernő vasárnap délelőtt már bevett kapott „Interieur” című hangulatos, szép munkájára és Ruzicskay György is több rajzát, színes pasz-tellképét adta el olyan lelkes híveinek, akik megértik és értékelni tudják kirobbanó tehetségét. Arad közönsége szeretettel fogadta a két neves festőművészt, akiket előreláthatólag továbbra is érdeklődéssel fognak felkeresni és meleg lelkesedéssel felkarolni aradi tartózkodásuk alatt.

Gyümölcsfák, a legnemesebb fajok PAUZÁRNÁL!

tökéletes helybéli kultúra, dió nagyságu cseresznyék, óriási szilvák, féregmentes almák, körték, stb. Vértetű ellen saját találmányu szöbell utasítás. Nemes rózsák ezüstfenyők, díszbokrok nagy választékban — Megrendelhetők PAUZÁR virágüzletben Str Bratianu 9 Kertészet Arad-Muresel, szemben a cukorgyárral.

Bestiális kegyetlenséggel meggyilkoltak egy aradi zenész-őrmestert

Rémdráma Mureselen — Az áldozat felesége bujtotta fel a gyilkosokat — Lorencz Jakab véres tragédiája — A meggyilkolt férfi kislia vezette nyomra a hatóságokat

Tizenkét óra leforgásán belül tartóztatta le a csendőrség az elvetemült bérnyilkosokat

Megdöbbenő gyilkosság híre terjedt el ma reggel Mureselen (Zsigmondházán) Lorencz Jakab 35 éves általánosan ismert őrmestert, aki a 93. háziezred zenekarának első kürtöse volt, az éjszaka folyamán háza közelében, az elhagyott Marosparton meggyilkolták. Az első hírek előbb Mureselen terjedtek el, majd pedig Aradon is, ahol szintén általánosan ismert volt a kitünő zenész, aki a filharmonikusoknál és az idei sziniszzezon alkalmával a színházban is játszott. Lorencz Jakab Mureseltől a várba vezető-uton kis házában lakott apjával, feleségével és 8 éves Antal nevű fiával. Vasárnap Fehér János nevű ismerősével horgászni indult, ahonnan a legjobb hangulatban az esti órákban tért vissza. Fehérrel az őrmester jó viszonyban élt, annak ellenére, hogy barátja többszörösen büntetett előéletű, munkanélküli férfi volt. A horgászás után Lorencz feleségével és fiával átment Fehérékhez, aki a közeli Scoalei-uccában lakik családjával. Innen már csak a két férfi ment az aradulnoui Weil-féle korcsmába. Itt kettesben liddogálással töltötték az időt 11 óra utánig.

A mulatságot nem a korcsmában fejezte be a két jóbarát, mert Fehéréknél folytatódott az ivás. Közben a bor is kifogyott és a közeli korcsmából Zámbo Tóth Istvánnal, egy fiatal suhancsal italt hozattak. Amikor már későre járt az idő és a nyolcéves kisgyermeket le kellett volna fektetni, az őrmester felöltözködött és családjával hazafelé indult. Fehér János kíséerte őket a kapuig és ekkor az eddig zavartalanul folytatott mulatság veszekedésben robbant ki. Az ittas Lorencz nem sokat vitakozott, hanem a kistermetű, igénytelen külsejű Fehért belökte házána kapuján, majd elindult feleségével és fiával együtt a Marconi-uccában egyedül álló háza felé.

Három halálos fejszecsapás

Tizenkét óra volt, amikor Lorenczné fiával előre sietett, hogy — mint később vallomásaiban előadta — meggyujtsa hazatérő férjének a házában a lámpát. Ekkor történt a gyilkosság. A támadó hátulról fejszével fejbesujtotta az erőteljes férfit s mikor az előrebukott, több, hatalmas fejszecsapással végzett vele. A gyilkosságot egy fél órával később felesége fedezte fel, aki hiába várta férjét. Utána már villámgyorsan játszódott le a következő jelenetek: Lorencz Jakabné futva sietett a község házára, felkeltette a községi őrt, aki viszont a csendőrségi szolgálatot értesítette a bűntényről. Nem telt bele egy fél óra sem és a hatósági emberek a helyszínen voltak, a vérbefagyott holttest mellett. A csendőrök intézkedésére dr. Neff Mátyás aradulnoui járásorvos vizsgálta meg a holttestet és megállapította, hogy a halál nem sokkal éjjel után állt be. Három fejszecsapás kivethető nyomai mutatkoztak a különben borzalmasan összeroncsolt koponyán. A három fejszecsapás külön-külön halálos volt, az egyik

a tarkóját érte, ahol három centiméteres mély sebet okozott. Ott nyomban a helyszínen kihallgatták a meggyilkolt feleségét, aki kétségbeesve beszélt el, hogy azalatt a rövid idő alatt, amíg ő előre sietett lámpát gyujtani, ölték meg férjét.

Az első nyom

Közben lassan hajnalodott és a nyomozás munkája lassan haladt előre. Megérkezett az időközben értesített térparancsnokság részéről Vasi kapitány, aki a katonai hatóságot képviselte. A reggeli órákban érkezett a helyszíre Vulpe Constantin aradi főügyész, Gutunoiu ügyész, dr. Ionescu törvényszéki orvos és Petica kapitány. A holttest körül fegyveres örök cirkáltak, mert a községbeliek sűrű rajokban keresték fel a tragédia színhelyét. A nyomozás irányítását Vulpe Constantin vette a kezébe, neki segédkeztek Selican törzsőrmester, a kerületi csendőrség vezetője és Ciolac őrmester, csendőrösvezető. A nyomozás első fázisa arra szorított, hogy megállapítsa nyeljen. kivel tartózkodott Lorencz a korcsmában? Egybehangzó tanuvallomások bizonyították, hogy Fehérrel volt csupán, vele pedig a legjobb vi-

PATAKY VERONIKA

és táncsoportja estélyén szombat este 9-kor

tánc botokkal és labdákkal, xilofon, 3 kínai gong és jávai dobok kíséretével, „Balettparódia“ és a gyönyörű „Orosz táncdal“ a műsor legvonzóbb számai.

Jegyek szerdától a színháznál.

szonyban állott a meggyilkolt. Fehér kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy mit sem tud a gyilkosságról, mert ő éjszaka, amikor elvált barátjától, nyugovóra tért. Ekkor megdöbbenő esemény játszódott le, amely tulajdonképpen hozzájárult a bűntény felderítéséhez. Lorencz Jakab nyolcéves kislia végighallgatta Fehér elbeszélését s amikor a munkanélküli vallomásának ahhoz a részéhez ért, hogy milyen jó vi-

Üzletünk május 1-én megszűnik!

A raktáron levő árukat

beszerzési áron alul árusítjuk.

Pulloverek, keztyűk, harisnyák, selyem nadrágok és selyem combinék

Oriási választékban, legújabb divatszínekben.

Juliette

Arad, Neuman-patola. 856

szonyban volt a meggyilkolttal, közbeszólt a kislia:

— Igen ám, de mielőtt hazatértünk, apám pofonütötte Fehér bácsit!

A csendőrök fokozott érdeklődéssel folytatták Fehér kihallgatását és az sem kerülte el figyelmüket, hogy amikor a fiu közbeszólt, mellette álló édesanyja ijedten rántotta meg a gyermek karját. Fehért kivitték a holttesthez és megkísérelték rekonstruálni, hogyan játszódhatott le a gyilkosság. Eszerint az ittas férfiak összetűzése olyan viharos volt, hogy Fehér — akinek az asszonnyal intimebb kapcsolatai is voltak, mint később kiderült — bosszút esküdött. Valami fejszét vagy más éles tárgyat vett magához és kerülő uton elébe sietett az őrmesternek és végzett vele. Fehér kétségbeesve tagadott, de bünyösége mellett szólt, hogy nem találták Lorencz szolgálati bajonettjét, pedig a korcsmában emlékeztek rá, hogy az őrmester magával vitte. Lorencz Jakab arcán olyan sebeket is fedeztek fel, amelyek bajonettől is eredhettek. Vulpe Constantin ezek után elrendelte Fehér lakásán a házkutatást, amely meglepően szenzációs eredménnyel járt. Egy

félreeső helyen megtalálták a gyilkos szerszámot, egy fejszét, amelyről gondosan letisztították a vért, de amilyen azért világosan felfedezhető volt a vérnek nyoma.

Ezt a megdöbbenő bizonyítékot tárták Fehér elé, aki azonban még ekkor is állhatatosan tagadott.

Lorenczné gyanuba kerül

A hatósági emberek most már biztosra vették, hogy Fehérnek köze van a gyilkossághoz és nyomban őrizetbe vették. Egymásután vonultak fel a mentőtanúk, akiknek nagyrésze a Fehér családjából került ki és akik mind azt akarták bizonyítani, hogy a kritikus időben Fehér lakásán tartózkodott. Ezek után Selican csendőrtörzsőrmester Lorencznét vette elő.

— Miért küldte magát a férje előre a sötét, elhagyott helyen fekvő házhöz lámpát gyujtani? — kérdezte a törzsőrmester. — A férje talán nem mert sötétben hazamenni?

— Egy kicsit többet ivott, mint amennyit bírt, — válaszolta az asszony — és jobbnak látta, hogy én előre menjek...

— Maga nem hallott semmi kiabálást, amikor lámpát keresett?

— Nem hallottam kérem semmit, csak

CORSO-MOZGO mai műsora!

LEI 6-8-12.

GEORG O'BRIEN a cow-boyok királya hatalmas sláger cow-boy filmje

A rejtelmek völgye!

ZANE GREY regénye.

MA d. n. 3 órakor:

HADJI MURAT

Ivan Mosjukin orosz filmje.

Jegy Lei 8.-

Jön!

CORSO!

SALJAPIN, a legnagyobb bariton és színész

DON QUICHOTTE

Cervantes világhírű satirikus regénye.

Az idény legklasszikusabb, humorral, satírával és művészi rendezéssel elkészített filmje.

amikor sokáig vártam és nem jött a férjem, akkor mentem elébe.

Az asszony ezután állandóan ellentmondásba keveredett. Most már szinte biztosnak látszott, hogy tudott a gyilkosságról. A csendőrök minden áron meg akarták állapítani, hogy hová tűnt Lorencz szolgálati bajonettje? Házkutatást tartottak lakásán és a legnagyobb meglepetésükre.

megtalálták az egyik szalmazsákban. Lorenczné ekkor bevallotta, hogy a bajonettet ő magával hozta előre és oda rejtette; hogy miért, erre nem tud feleletet adni. Ez mindenesetre elég volt ahhoz, hogy Lorencznét Fehérrel együtt őrizetbe vegyék.

A nyomozás eredményeiről a hírek futó tüzként terjedtek a községben. A déli órákban

Fehér János nyelve megoldódik . . .

A község háza komor épülete ettől fogva állandó érdeklődés központja volt. A muresell rendőrség kicsi, új szobájában helyezték el a meggyilkolt feleségét, az udvaron Fehér rokonait, akiket kihallgatásra idéztek be, míg a község háza belső szobáiban megkezdték Fehér kihallgatását. Először a személyi adatait tisztázták: 34 éves, napszámos, többszörösen, főleg lopásért büntetve. Soha nem dolgozott egyfolytában egy hétnél többet. Ugyilátszik, a Marospart csipős szél megoldotta a nyelvét, mert Fehér Jánost nem kell biztatni, dideregve kezdte meg döntő-fonosságú vallomását:

— Lorenczné és én régebről ismertük egymást. Az asszony többször hangoztatta, hogy nem egyezik férjével. Nem ad neki pénzt, csak annyit kap, amennyi éppen a megélhetésre kell, pedig szerinte közös vagyoni volt. Tegnap este, amikor a korcsmából az én lakásomra tértünk, Lorencz bement a családhoz, én kinnmaradtam az udvaron, az asszonnyal. Hozzánk csatlakozott még Zámbo (Tóth) István is, aki régi ismerősünk.

Lorenczné kijelentette, hogy kibírhatatlan az élete és kért bennünket, hogy tegyük el láb alól a férjét. Én mindjárt mondtam, hogy illyet nem teszek, de Zámbo Pista azt mondta, hogy jőpénzért vállalja.

Vallomása további részében elmondta Fehér János, hogy ezt az ajánlatot csakhamar megengedezte követte. Most már mindössze a végrehajtás módját akarták megbeszélni, amikor váratlanul megjelent Lorencz az ajtóban, ekkor tört ki a veszekedés köztük. Ez siettetette legjobban Lorencz Jakab tragédiáját, mert ezután gyorsan határoztak. Fehér fejszét keresett elő és Zámboval együtt a Maros partján futva indultak el, hogy az őrmester elé kerüljenek. Magáról a gyilkosság lefolyásáról nem sokat tud Fehér. Elmondja, hogy a domb alatt rejtőzött, amíg Zámbo tettét elkövette. Ő csupán Zámbo hívására ment fel a partra, hogy megnézzé, vajjon meghalt-e az őrmester? Meg is fogta a holttestet és összevérezte magát. Ezért a fejszét otthagya, Lorenczék közeli házába sietett és a vért lemosta magáról. Lorencz apja ekkor meg is kérdezte tőle, hogy mitől véres? Fehér ekkor közölte az öreg emberrel, hogy fiát meggyilkolták és ő be akarta hozni a holttestet. Ezután visszasietett a hullához és magához vette a fejszét, amit viszont az ő házában kutjánál mosott le, majd nyugovóra tért.

Kibontakozik a tragédia

A vallomás szenzációként hatott és Selican törzsőrmester intézkedésére Ciolac csendőrőrmester azonnal Zámbo keresésére indult. Fehér megmondta Zámbo munkahelyének címét: az aradi Strada Baritiu-uccában dolgozott hétfőn délelőtt még a 19 éves fiú, ahol az ebédutáni órákban sikerült is elfogni. Zámbo minden ellenkezés nélkül hagyta hogy megláncolják és Aradul-Noura kísérik.

Zámbo Tóth István augusztusban tölti be huszadik évét, a kistermetű fiúnak sem először akad dolga a hatóságokkal. Két év előtt az árvíz idején csolnokon járta be az elöntött területet és fosztogatta az elhagyott házakat. A csendőrségen ettől fogva nyilvántartották. Délután három órakor állott a nyomozást végző csendőrök elé. Közölték vele, hogy társai mindent bevallottak és hiába is próbálna tagadni a gyilkosságot. A fiú nem sokat

ember-ember hátán állta körül a gyilkosság színhelyét. A csendőrökön meg kellett erősíteni. Amikor a két elfogottat külön utakon a község háza felé vitték, hatalmas tömeg követte őket és sugdolózva beszéltek a borzalmas bűntényről. Lorenczék kisfiát a csendőr-törzsőrmester vitte a község háza felé. A kis Antal, amikor megtudta, hová viszik, zokogva dobta a földre magát és semmiképpen sem akart tovább menni. Hiába vett számára a törzsőrmester csokoládét, enivalót, nem akart tovább menni. Egyre azt hajtogatta, hogy neki az iskolában a helye. Néhány ember kérésére és arra az ígéretre, hogy együtt lehet anyjával, végre megindult a község háza felé. Pedig a gyermeket egy percig sem hagyták édesanyjával, miután ő volt az esemény egyetlen tanuja.

kertelt, ugylátszott, hogy könnyíteni akar lelkiismeretén.

— Éjszaka találkoztam Fehérrel és Lorencznéval, Fehérék kapujában. Borért küldtek a közeli korcsmába. Amikor visszajöttem, Lorenczné éppen arról beszélt, hogy milyen borzasztó a helyzete az ura mellett. *Sirva mondta, hogyha valaki nem teszi el láb alól férjét, gyermekét belefojtja a Marosba, ő maga pedig öngyilkos lesz.* Később már nem sirt, hanem arról beszélt, hogy

szívesen fizetne a gyilkosságért. Mikor mondtam, hogy vállalnám, kijelentette, hogy ad 3000 lejt, később hateraz lejt.

Miután férje halála után nyugdíjat kapna és vagyona is van, szívesen eltartaná egész életében azt, aki megszabadítja férjétől. Közben kijött Lorencz, veszekedett Fehérrel, mert a kapuban állunk és többször hangsúlyozta, hogy tudja, hogy viszonya van a feleségével, de majd bosszút áll.

A gyilkosság lefolyását a következőképpen mondta el a gyilkos:

— A domb alatt megbujva kerültem Lorencz elé. Ott vártam az egyik bokorban, amikor hozám ért Lorenczné, aki előre sietett. Odasugta nekem, hogy menjek jobban előre, mert arra nincs több ház és ha esetleg kiabál, senkisésem hallja. Én mentem úgy, ahogy Lorenczné irányított. Pár perc mulhatott el és hallottam az őrmester lépteit. *Megvártam, míg elhalad előttem és akkor ugrottam ki az utra. Felemeltem a fejszét és egy hatalmas ütést mértem vele Lorencz fejére. Az megtörtört, felkiabált, majd szembe fordult velem. Akkor adtam a második ütést. Erre már összeesett. Tovább ütöttem. Hogy lány csapást mértem rá, magam sem tudom, de amikor már láttam, hogy nem mozdul, Fehér után kiáltottam, aki feljött a partra és megvizsgálta a holttestet. Ezután én nem vártam tovább, hanem egyenesen hazasiettem.*

Intervjú ad a gyilkos

A vallomás után teljesen tisztázva volt a bűntény, csupán azt fedte homály, hogy miért is akarta Lorenczné meggyilkoltatni férjét. Lorencz mindenütt, így az ezrednél is jóra való embernek ismerték, akivel könnyen kilehetett jönni. A csendőrőrmesterek elővették tehát az asszonyt és vallatni kezdték, ez azonban nem mondta meg az igazi okot. Pénzügyeket hajtogatott, de a csendőrök szerint inkább közrejátszhatott a Fehérrel való szerelmi viszony.

A község háza udvarán állott egész délután Fehér János, akit hatalmas tömeg vett körül. Amikor a lakosság megtudta a gyilkosság körülményeit, megakarta lincselni az elvetemült gonosztevőt és ebben csak az erős karhatalom gátolta meg őket. Itt nyílt alkalmunk megszólítani a gyilkos suhancot:

— Hogy hívják magát tulajdonképpen?

— Az anyám nevére Zámbo Istvánnak, de az apámat Tóthnak hívják — válaszolt készségesen. Azután elmond magáról mindent a gyilkos:

— Négy elemít jártam Aradon. Hogy miért gyilkoltam, azt magam sem tudom, talán azért, mert az ígerte az asszony, hogy sohasem kell dolgoznom többet.

— Nem gondolt Lorencz kisfiára, vagy a maga édesanyjára?

— Nem gondoltam én kérem senkire, az sem érdekel, hogy tiz évre leszek elítélve, vagy husz évre. *Megtörtént — megtörtént — intézi el egy könnyű kezlegyintéssel.*

— Az anyjával már találkozott? — volt a következő kérdés.

— Akkor láttam, amikor helyszíni szemlére vittek, ott állt ő is a tömeg között és sirt — amikor a gyilkos ezeket mondja, könny szökik a szemébe. Hiába, az anya említése még a gyilkost is ellágyítja.

— Mit csinált a gyilkosság után?

— Hazamentem és lefeküdtem.

— Aludt?

A válaszon egy kicsit gondolkozik.

— Nem bírtam aludni kérem, egyáltalán nem.

Eddig nyugodtan a szemembe nézve beszélt, úgy beszélt, mint aki nem bánta meg, amit tett és nem is érzi át szörnyű bűnét. De most lehajítja fejét, ahogy válaszol.

Kimegyünk az aradul-nou-i utra. A járda feketélik az emberektől. Mindenki a gyilkosságról beszél, valaki megjegyzi melletttem:

— Ez a Lorencz négy éven keresztül télen-nyáron eltartotta Fehért és az egész családját és most ő így hátálta meg ~~szé~~.

Külön dicséretet érdemelnek ebben az ügyben az aradul-nou-i csendőrök, Selican György csendőr törzsőrmester és Ciolac György őrmester, akik szakszerű ügyességgel, éjszaka két órától kezdve délután háromig, rekordidő alatt, kinyomozták a tetteseket. Az elfogottakat holnap már az ügyészségre kísérik, ezzel a nyomozás be is fejeződött, a gyilkosok nemsokára az igazságszolgáltatás elé kerülnek, ahol majd elnyerik méltó büntetésüket.

Bérczi György.

Purim-bál

Feledhetetlen sikere volt a Wizo vasárnapj tancestélyének

Vidám hangulat, ragyogó jókedv uralkodott vasárnap kora délutántól késő éjszakáig az aradi Fehér Kereszt-szálló nagytermében. Mosolygó arcú kedves apróságok topogtak fel a lépcsőköre, hogy részt vegyenek a Wizo kultúregylet által rendezett gyermekbálon, este pedig a bakfis-bál résztvevői, Arad zsenge ifjúsága siklott tova a parketten a divatos jazz-sláger hangjai mellett. A Wizo-egylet „Purim-bálját” felekezeti különbség nélkül kereste fel Arad társadalmá s a gyermekbálon, ugyszintén a bakfis-bálon is zsúfolt teremben szórakoztak, mulattak a legjobb társaságok.

A jelmezesek színes felvonulása külön élményt nyújtott. Pazar, színpompás jelmezek tetették még bájosabbá a gyermekeket és diszítették a fiatal leánykák alakját. A jelmezesek névsorát az alábbiakban állította össze és bocsájtotta rendelkezésünkre a „Purim-bál” agilis rendezősége:

Klein Pista (kinai), Roth Ibi (törpe király), Mendelovits Évike (pereces), Rosenthal Lili (Rokokó), Garai Vera (koszoruszlány), Grosszmann Rózsika (suszterinas), Boros Gyuri (suszterinas), Hacker Ilona (kinai nő), Brecher Évi (Pierette), Roger Ikrák (kisfiú és kisleány), Szimányi Ági (virágáruslány), Ingeborg Anna Mari (sváblány), Bartók Éva („Piroska”), Glésinger Magda (tengerész), Menczer Melinda (kéményseprő), Menczer Lica (cigánylány), Reusz Bözsi (indián), Meczner Agnes (sváblány), Alfréd Friedland (néger), Moni Friedland (koszoruszlány), Deutsch Aliz (cigánylány), Weisz Erzsébet (perecesfiú), Epstein Márta (Sárga liliom), Nussbaum Marika (Rózsa), Löbl Elza (Harlekin), Löbl Zsuzsi (Ballerina), Kell Dundi (suszterinas), Csillag Zsuzsa (ördög), Markovits György (pojácska), Rosenwasser Fani (kislány), Pillinger Tamás (álarc), Goldschmidt Judit (Nefejejts), Tormásy Károly (magyar leány), Pintér Antal (magyar leány), Csányi Titty (magyar leány), Fried Mária (fiú), Merkle Kató (tengerész), Schwartz István (Uránia-boy), Klein Rózsai sváb lány), Mánya Márta (angyal), Deutsch Márta (magyar lány), Székely Zsuzsi (hollandi lány), Angel Lili (királyfi), Komlós Ibi (táncosnő), Muzsay Mátyás (nőimitátor), Salamon Ibi (herceg), Hacker Ági (francia baba), Feinkuchen Sári (orosz nő), Feinkuchen Annus (Rokokó), Steiner Vera („Biedermayer”), Steiner Klári (ballett), Engel Éva (szobalány), Ligeti Tilda (magyar leány), gróf Königsberg Marietta (táncosnő), Friedmann Ibi (táncosnő), Lövi Klára (koszoruszlány), Lineberger Lia („Josephine Baker”), Ferenczy Kató (ördög), Fuchs Lili (Pierette), Gábor Csöpi (szobacica), Illés Lili (porosz paraszt), Guy Viola (román nő), Leichtmann Gabi (Boy), Grubner Sándor (kollekción), Orosz Zsuzsa (táncosnő), Guttman Pali (skót), Weisz Robi („Mozart”), Schwartz Hédi (Giri), Schillinger Márta (tavasz), Simon Ernő (cowboy), Pollatsek Judit (szobacica), Szimányi Lajos (spanyol fiú), Szimányi Zsuzsi (tündér), Borastein Márta (tündér.)

Száz letartóztatás a budapesti kémkedés ügyében

Francia nő volt a szervezet vezetője — Orizetbe vettek egy elvált hercegnét

Az Univerzal a Radio-Centrale hírszolgálati irodától kapott jelentés alapján részleteket közöl a nagyarányú budapesti kémkedés ügyéről. Eszerint több mint száz letartóztatás történt, így nemcsak polgári egyéneket, hanem több katonatisztet is Orizetbe vettek. A vizsgálat eddigi adatai szerint a kémszervezet élén egy *Pascal Paula* nevű francia nő állott, aki egy évvel ezelőtt tiúnt fel Budapesten, ahol a külügyminisztérium épülete közelében bérelt palotát. Fényűző életet élt és Budapest előkelő társaságának kedvelt tagja lett. *Pascal Paula* ugyiltszik idejében megneszette a dolgot és külföldre menekült. A szervezet másik női tagja egy táncosnő volt, *Odeschalchi* herceg elvált

felesége, aki nagy szerepet játszott Budapest éjszakai életében. A táncosnőt letartóztatták. A kémszervezet központja egy belvárosi bérházban volt, ahol házkutatást tartottak a hatóságok, majd a háztulajdonost, a házmestert és több lakót letartóztattak.

Hír szerint egy vezérkari ezredes és két kapitány öngyilkosságot követett el, ezt a hírt azonban csak tenntartással közlik a lapok. A vizsgálat eddigi adatai szerint nemzetközi kémszervezetet lepleztek le, amely a Helsinkiben elfogott hírhedt *Mária Lujza* nevű kémnő szervezetével állott összeköttetésben. A vizsgálat egyelőre a legszigorubb titokban folyik és hamarosan újabb szenzációk várhatók.

Filotti Zamfirt nevezték ki Aradváros új rendőrkezesztorává

Az új rendőrkezesztor, Aradváros lahosságának régi ismerőse, hétfőn átvette hivatalát — Központi szolgálattételre rendelték be dr. Moga Romulust

Filotti: „Nálam mindenki megtalálja jogos igazát”

Vasárnap délután az aradmegyei prefekturára belügyminiszteri távirat érkezett, amely közölte az illetékes tényezőkkel, hogy a belügyi kormány 17.405. számú rendeletével Moga Romulus dr. rendőrkezesztort a sziguranca bucaresti-i vezérigazgatóságához osztotta be, míg Arad új rendőrkezesztorává Filotti Zamfirt nevezte ki, aki tudvalevőleg évek hosszú során át működött már Aradon. Filotti Zamfir vasárnap délután meg is érkezett Aradra és ma délben átvette Moga Romulus dr.-tól az aradi rendőrkezesztura vezetését.

Dr. Moga Romulus, a távozó rendőrkezesztor 1928. óta állott az aradi rendőrség élén. Kinevezése az első Maniu-kormány hivatalbalépését követőleg történt. Az elmúlt hat év alatt Moga dr. Arad közönségének osztatlan szimpátiáját nyerte meg, hivatali ügyekben mindenkinek készséggel rendelkezésre állott, a hatáskörébe tartozó kérdéseket a legnagyobb előzékenységgel intézte el és a legszívélvesebb kapcsolatban tartotta fenn Arad polgársága és a rendőrkezesztura között. Moga Romulus dr. élénk szerepet vitt Arad társadalmi életében is, elnöke volt a *Hellas-sportklub*nak és kedvelt vendége az aradi uri-társaságoknak.

Távozása alkalmából beszélgetést folytattunk Moga dr.-ral, aki a következőket jelentette ki munkatársunk előtt:

— Vasárnap vettem kézhez a belügyminisztérium táviratát, amely áthelyezésemről és Filotti Zamfir ur kinevezéséről intézkedik. A rendelet értelmében felettes hatóságom ideiglenesen a sziguranca vezérigazgatóságának bucaresti-i központjához oszt be. Hivatalom átadása után a távirat intézkedéseinek megfelelően természetesen azonnal *Bucurestibe utazom*, hogy új beosztásomban elfoglaljam helyemet.

Arad új rendőrkezesztorát, Filotti Zamfirt előnyösen ismeri Arad lakossága. Több éven keresztül vezette az aradi rendőrséget Filotti Zamfir, aki ezalatt az idő alatt tanúságot tett arról, hogy nemcsak nagyképzettségű kiváló szakember, elsőrendű szervező erő és adminisztratív vezető, de megértő tisztviselő is, aki gondosan vigváz arra, hogy a város lakossága és a rendőrség között kitermelődjön az a harmónikus légkör, amely nemcsak a rend fenn tartásának egyik alapfeltétele, de elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy a rendőrség ügyvitelében ne tengien túl a bürokrácia és hogy a rendőrség a szó nemesebb értelmében valóban hivatást töltson be.

Ma délben fél egy órakor történt meg a rendőrkezesztori hivatal átadása. Az erről szóló jegyzőkönyvek aláírása után Moga Romulus dr. eltávozott a rendőrségről és a délutáni vonattal *Bucurestibe utazott*. Filotti Zamfir, Arad

új rendőrkezesztora délután hat órára összehívta az aradi rendőrség tisztviselői karát, amelynek nevében *Iancu Traian* igazgató üdvözölte. A rendőrkezesztor ezután rövid beszédben programot adott és odaadó, produktív munkára hívta fel a rendőrség tisztviselőit. Fél hét órakor a rendőrkezesztor *Iancu Traian* rendőrigazgató és *Bán* legénységi parancsnok kíséretében látogatást tett a rendőrlégénység laktányájában, ahol szintén beszédet tartott.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa beszélgetést folytatott Filotti Zamfir rendőrkezesztorral, aki a beszélgetés örömeinek adott kifejezést afőlött, hogy visszakériült régi szolgálati helyére, majd pedig a következőket jelentette ki:

— Azok számára, akik még régebbi működésem idejéből ismernek, azt hiszem, hogy *főlösleges nyilatkozatot adnom*. Ezek minden bizonnal tudják, hogy ki vagyok. Azok számára vilhszont, akik nem ismernek, kijelentem s hangsulyozom, hogy működésem során mindig a város rendjének és nyugalmanak, békéjének megóvását tartom szem előtt. Biztosítani akarom a város lakóinak személyi és vagyonbiztonságát függetlenül attól, hogy milyen nemzetiséghez vagy felekezethez tartoznak. Ugyanez a szempont vezet a hivatali ügyek intézésében is, tehát készséggel állok rendelkezésére a város minden polgárának, bármilyen, a rendőrség hatáskörével kapcsolatos ügyben. Törvényeink szellemét követem akkor, amikor kijelentem, hogy — miként a törvény előtt — ugyelöttem is mindenki egyenlő és arra fogok törekedni, hogy mindenki megtalálja jogos igazát.

Hatvany Lili és Mae West

Hatvany Lili, az ismert kiváló író és kritikus, a következőket írja Mae West-ről: „Mae West-et, a „Nem vagyok a nyál” hősnőjét, mint szépséget és sex appeal királynőt hirdetik. Rosszul teszik. Mae West-nek éppen az az ereje, hogy se nem szép, se nem fiatal, se nem finom, se nem kívánatos, hanem valami olyan elementáris zseni, valami olyan őserő sugárzik ki belőle, hogy nem lehet neki ellenállani. Fenomenális színésznő. Réges-régen, a kabarésanzonok idejében, volt Heltai Jenőnek egy édes és igaz dala, úgy hívták: „Mi kell a férfiaknak...” Ennek a dalnak megtestesülése Mae West. A székesége, a komizsága, a nembánomsága, a szemtelensége, a kapzsisága, a polygámsága és — ami főkellék — az örökös jókedve... Igen — ez kell a férfiaknak és csak ez... mondjuk keserűen, kórusban, sok ezer más nővel. De a filmet meg kell nézni — és pirulva bár, de tanulni belőle”.

IGY NÉZ KI

a valódi KOPROL hashajtó csokoládé. Külső formájában egyszerű és mégis oly sokoldalú és alapos hatású. Nagyon sok hashajtót eredménytelenül használunk. Az egyetlen elismerten kipróbált hashajtó csokoládé volt és marad: a KoproL. Emésztési zavarainak első jeleire használjon azonnal KoproL hashajtót, amelynek vértisztító hatása is van. Az eredmény meglepő lesz. Ha KoproL-t vásárol vigyázzon arra, hogy minden tablettán rajta legyen a

felirat és utaszatokat, mint teljesen értéktelen utasítson határozottan vissza.

Uj hírek a készülő konverziós törvényről

Bucurestiből jelentik: Bratianu Dinu lakásán ma ülést tart a konverziós törvény előkészítésére kiküldött bizottság. Beavatottak véleménye szerint a bizottságnak ez lesz az utolsó határozathozó ülése. A „Credinta” című lap értesülése szerint a mezőgazdasági adósságok 50 százalékát, a városi adósságoknak pedig 20 százalékát engedik el. A konverziót csak azokra a városi adósságokra alkalmazzák, amelyek be vannak jegyezve a telekkönyvbe.

CENTRAL! Premier!

IVAN MOSJOUKINE

legujabb grandiózus filmje

A hárem borzalmai

Szerelem és gyűlölet!
Káprázatos pompa!
Tobzódó fényezés!

Partnerei:
Tania Fedor,
Natalia Lissenko,
Gaston Modot.

SELECT! Premier!

Pinty és Ponty, ideális házások

Kacagató burleszkműsor.

D. u. 3 órakor általános 8 lejes helyárrakkal:

A MODERN ROBINSON

Douglas Fairbanks-szel.

Turisták táncestélye március 10-én
az IPAROS-OTTHONBAN

EKE

Buffet, cukrászda, tombola, szépségverseny, jazz. Bál
ruha nem kötelező. Belépődíj adóval együtt 30.— lej. 909

H I R E K

A Kölcsey Egyesület irodalmi délutánja

Nívós előadás a Kulturpalotában

Nívós, értékes irodalmi délutánt rendezett vasárnap 5 órai kezdettel az aradi Kölcsey-Egyesület a Kulturpalota nagytermében. A nagyszerűen összeválogatott előadók tiszteletére nagyszámú és lelkes közönség jött össze s őszinte tetszésnyilvánításokkal halmozta el azokat, akik művészetük, tehetségük legjavát nyújtották a publikumnak. Dr. Olosz Lajos nyitotta meg a programot irodalmi színezetű, érdekes előadásával. Mórincz Zsigmond írói munkásságának negyedszázados jubileuma alkalmából méltatta a kiváló magyar író műveit és nagy körültekintéssel felépített előadásában végigvezette hallgatóságát azokon a munkákon, amelyek Mórincz Zsigmond huszonöt éves irodalmi munkásságának nagyobb állomásait jelentik. Dr. Olosz előadásában kidomborította a jubiláns író egyéniségét, markáns alkotói vonásait.

Hajósné-Gábor Györgyi koncertszáma következett ezután. A tehetséges fiatal uriaszony fejlődésképes hangján kellemesen és sok muzikalitással adta elő a „Traviata” nagy áriáját a dr. Buja Sándor vezetése alatt álló Liszt Ferenc zenekar kísérete mellett. A közönség lelkes tapsal honnálta az uriaszony előadását, úgy, hogy ráadást is kellett adnia, amely szintén sikert hozott számára.

Molter Károly, a Helikon tagja és az Erdélyi Szépművészeti Céh lektora a Kölcsey-Egyesület meghívására tartotta meg nagykonceptiójú előadását „A mai próza” címen. Előadását Lenin-ídézetekkel kezdte s ezzel dokumentálta, hogy a gondolatnak milyen hatalmas toborzó ereje van, majd kifejtette, hogy az irodalom az utóbbi évtizedek alatt nagyon is kihasználta a gondolatnak, az írott szónak toborzó, propagatív erejét. A művészi szólatolgatásból dialektika lett: a társadalom és az egyén viszonyának propagatív vitája. A közös ismertető jel, ami az író művésszé teszi — mon-

— A király kihallgatáson fogadta Titulescu orvoscsoffessorát. Bucurestiből jelentik: Az uralkodó ma kihallgatáson fogadta dr. Neumann professzort. Titulescu külügyminiszter főorvosát, aki referált az uralkodónak az államférfi állapotáról, illetőleg közölte azt, hogy nem kell műtétet végrehajtani.

— NYOLC HAZ ELTÜNT AZ OKIRÁLYSÁGBAN. Bucurestiből jelentik: Tastaada állomás közelében földcsuszamlás történt, amely nyolc házat teljesen eltüntetett a föld színéről. A lakosság idejében elmenekült, úgy, hogy emberéletben kár nem esett, azonban igen sok állat elpusztult.

— Veszedelmes áradások az okiráltságban. Bucurestiből jelentik: Az árvízveszedelem Chilia Noua környékén és a városban még mindig teljes erővel pusztít. Covurlui megye egyes részeiről szintén veszedelmes áradásokat jelentenek.

25 másodpercnyi logházra ítéltek egy gyanakvó férjet

NEW-YORKBÓL jelentik: Az amerikai bíróságnak nem alapul teljesen kidolgozott jogelveken, sok szabadságot enged a bírónak. Ismeretes az a rekordbüntetés, amellyel egy amerikai bíróság a Standard Oil társaságot ítélte a trösztellenes törvény megszegése miatt: 29 milliót kellett a társaságnak fizetnie. Most a másik véglet irányában mozog egy ítélet, amelyet a bíróság férjre szabott ki. A férj büne az volt, hogy jogellenesen felbontott egy levelet, amely felesége címére érkezett, mert az volt a véleménye, hogy oka van a féltékenységre. A bíróság a férjet 25 másodpercig tartó elzárásra ítélte. Az ítéletet azonnal végrehajtották. A büntetés kitérését a bíróság órával a kezében ellenőrizte.

— Törvényjavaslat a külföldiek megrostálásáról. Bucurestiből jelentik: Az ipar- és kereskedelmi minisztériumban ílést tartott az a bizottság, amely a külföldi állampolgárokra a vállalatokból való eltávolításáról szóló törvényjavaslat elkészítésével foglalkozik. Ertesülésünk szerint a törvényjavaslat még április elseje előtt a parlament elé kerül.

— Halálozás. Adler Samu, Arad egyik legrégebbi közismert utazója, folyó hó 4-ikén éjjel, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma, 1934. március 6-ikán délelőtt fél tizenegy órakor lesz az aradi izraelita temető halottasházából. Gyermekük és menyén, özv. Adler Alfrédnél kívül, kiterjedt rokonság gyászolja.

— Tisztviselői fizetési kiutalás. Az aradi pénzügyigazgatóságához megérkezett az egészségügyi tisztviselők és alkalmazottak februári fizetési kiutalása.

— Epe- és májbetegségeknek, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek működését énlénkebb tevékenységre serkenti.

— Mellbelötte a véletlenül elsült pisztoly. Könnyen végzetessé válható baleset történt tegnap Lipován. Joanovici Miklós, aki, mint ezermester, leginkább varrógépek és fegyverek javításával foglalkozik, műhelyjében dolgozott. Egy ismerőse egy régi pisztolyt vitt neki javítás végett és annak hibáját akarta megmutatni, amikor a Joanovici felé tartott pisztoly hirtelen elsült és a golyó Joanovici jobb mellébe fúródott. Tekintve, hogy a golyó nemesebb részt nem érintett, remény van felépüléséhez.

— Előadás vetített képekkel a Kölcsey Életiskolában. Steiner Jenő műlépítész szerdán délután a Kölcsey Életiskolában igen érdekes szempontból fogja megvilágítani az emberiség haladását. „A barlanglakástól a modern lakásig” megtett fejlődési utat fogja bemutatni a szó és a jellemzően kiválasztott vetített képek közvetlen erejével. Az emberi lakás tökéletesedésének történetével valóban az emberi civilizáció fejlődésének szemléletes mozaikképet fogja bemutatni a kitünő építész-előadó. A Kölcsey Életiskolának ez az előadása is az Iparos Kulturházban lesz, a gondos hatórai kezdettel.

Csak egy hónapig! Tartós ondolálás 200.— Lej FEHÉR hölgyfodrász szalónban
Vizondolálás. . . 20.— Lej

dotta — az a lendület, akár a széppróza, vagy a propagatív irodalom művelője. Beszél a népirodalomról, a mai népirodalomról, amely nem más, mint hogy a művelt ember beszél az intellektuálisnak a népről. Az írókat nem nyelvezetük, hanem témáik szerint osztotta csoportokba s a neveknek egész légióját sorakoztatta fel úgy az impresszionizmus, mint az expresszió híveinek táborából. Végül a mai irodalom igaz célját nem a propagatív irányban jelölte meg, hanem abban az írói emelkedettségben, amely századokat ölel fel és harcol az enyészettel. Szántó György „Stradivari” című munkáját állította itt példaképpé, azt a művet, amelyben az író a legszebb úton halad az irodalom magasztos céljai felé.

Lászlóné-Prohászka Elvira lépett ezután a függöny elé és néhány új költeményét szavalta el nagy hatást kelteve. Szimbolikus, mély színezetű az „Innenső parton” című verse és szép gondolatot vetít ki a költőnő lelke mélyéről az „Elhagyott kut” című allegorikus költeménye. „Hiv a világ!”, „A mai nő nem Niobe” és „Jön a tavasz!” lendületes, művészi érzékel megalkotott költeménye szintén őszinte, lelkes tapsvihart provokáltak a közönség soraiból. A programot Vitosné-Hunyady Erzsébet előadása fejezte be. Az aradi uriaszony legújabb nótaszerzeményeit játszotta el zongorán és adta elő mély átérzéssel Albisi József, Balla Ignác, L.-Prohászka Elvira, K.-Tóth Lenke, Petőfi és Farkas Imre, valamint a saját verseit megzenésítve. Sok tapsot és gyönyörű virágkosarat is kapott.

A közönség egy kellemesen eltöltött délután emlékével távozott a Kölcsey-Egyesület előadásáról.

— IDŐPROGNÓZIS: Gyenge szél, helyenként, de inkább csak délen kisebb esők. Lényegtelen hőváltozás várható.

Épületfa kerítésoszlop, lec, cserép, szállókaró
olcsón beszerzés-
hető **Aufrecht-nál**
63. Jutányos gépfarmunkálás Gal. Vict. 1-2.

— Redukálni kívánják külföldön az ország költségvetését. Párisból jelentik: A Párisban tárgyaló román pénzügyi delegáció befejezte a hitelezőkkel folytatott prelimináris tárgyalásait. Most kerül majd sor a szakértők beszámolójának benyújtására, azután pedig az érdemleges tárgyalások veszik majd kezdetüket. Egyes információk szerint a szakértők kérik majd a román költségvetés összeszorítását, valamint egyes új jövedelmi források beállítását.

Tuzifa 649
alkalmi árban
1 öl gyertyán- és bükkfa **Lej 480**
100 kgr. fűrészelt fa **Lej 36**
CONCURENTA-nál Calea Saguna
176-178.

— Eljegyzések. Vidor Erzsikét eljegyezte Klein Sándor. (Minden külön értesítés helyett).
Walder Bözsi és Jakobovits Béla (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— Lakbérkülönbözeti összegek kiutalása érkezett Aradra. A pénzügyigazgatóságához tegnap érkezett le a szerb egyház számára 78.928 lej, özvegy Reiniger Samuné részére pedig 44.074 lej lakbérkülönbözeti összegről szóló utalvány.

FASORSZANATÓRIUM Budapest, Vilma királynő ut 9

— „Duca”-ra kívánja átválttatni nevét Paulis község. Paulis község lakosai azzal a kérelemmel fordultak az aradmegyei prefektúra utján a belügyminisztériumhoz, hogy hivatalos felhatalmazás alapján a község nevét „Duca”-ra változtathassák át, így őrizve meg a tragikus sorsú román államférfi emlékezetét. Groza János dr. megyei prefektus a paulisak kérelmét pártolólaj terjesztette fel a belügyminisztérium elé, ahonnan a döntés megérkezése a napokban várható.

— Az Aradmegyei Takarékpénztárnál vásárolt sorsjegyek közül az osztályosorsjáték február 27—28. és március 1—2-iki húzásaiban a következő számok nyertek: Lej 15.000-t a 9431. Lej 10.000-t a 35961. Lej 7.000-t a 9428, 9447, 25759, 29932, 29955 és 76761. Lej 5.500-t a 9404, 9442, 9413, 9408, 10901, 10944, 10912, 10925, 10946, 11499, 11498, 21089, 21069, 21063, 21092, 21098, 25701, 25702, 25751, 25707, 25755, 25711, 25793, 25800, 27329, 29918, 29945, 29959, 29986, 29994, 34730, 34718, 34743, 34752, 34786, 34712, 34746, 35965, 35988, 44499, 54404, 54461, 54485, 54413, 54466, 54470, 54482, 66004, 66006, 66010, 66012, 66543, 66548, 66564, 66569, 76752 és a korábbi húzáson 70.000 lejt nyert a 34708.

— Változások a lipovai szállodák vezetésében. Március elsejével a két jónévi lipovai szálloda és kávéház vezetésében változások történnek. A Central-szálló eddigi bérlője, Bogdán János, eltávozott és helyét Raubach Bernát foglalta el, aki már egy ízben vezette a szállodát és kávéházat, tehát biztosítva van a Central régi művészei tekintve, hogy Raubach régi szakember. — A Japán-szálloda és kávéház eddigi bérlője, Czibesz Miklós újból Barackára költözik, hatalmas szőlőjének további vezetésére és átadja helyét Kaufmann Miksa volt caransebesi vendéglősnek, aki már megérkezett a bérlet átvételére.

Frick József építészeti irodája
a RÉGI HELYEN:
Sírada Ecaterina Teodoriu 3. 780

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

FÖLDES: Str. Eminescu.
KÁRPÁTI: Bulevardul Regele Ferdinand.
ROZSNYAI: Piata Avram Iancu.

— Uj főorvos az aradmegyei közkórházban. Az aradmegyei közkórházban Sabau dr. eltávozása óta betöltetlenül állott a fül-, orr- és gégeosztály főorvosi állása. Az egészségügyi minisztérium az üresedésben levő főorvosi állásra Ohridosan dr. oradeai fül-, orr- és gégespeciálistát nevezte ki, aki rövidesen elfoglalja új állomáshelyét.

— Egy örökség körül családi perpatvar részletei kerültek ma az aradi törvényszék második szekciója elé. Az elmúlt év márciusában történt, hogy Traian Józsefiné és Czukor Lászlóné aradi uriaszonyok feljelentést tettek Kellner Béla aradi szállító ellen, akit azzal vádoltak meg, hogy tetteleg bántalmazta őket. A feljelentés szerint Kellner Ignác 1933. márciusában történt halálakor, a lakásberendezést a két uriaszonyra hagyta. Amikor megjelentek Kellner irodájában, hogy a butorok elszállítását megbeszéljék, a szállító mindkét uriaszonyt tetteleg bántalmazta. Elsőfokon az aradi járásbíró ítélt az ügyben és Kellnert 1500 lej pénzbüntetésre ítélte. A szállító fellebbezése folytán, ma a törvényszék elé került az ügy. Kellner tagadta, hogy bántalmazta volna a két uriaszonyt, tanukat is hallgattak ki az ügyben, majd a törvényszék elutasította a fellebbezést és megerősítette a járásbíró ítéletét. Kellner semmisségi panaszt jelentett be és az ügyben végsőfokon a timsoarai tábla dönt.

— Ma két szeszkihágási ügy került az aradi törvényszék elé. Welsch József sanleai vendéglőst 5000 lej pénzbírsággal sújtották, azzal az indoklással, hogy nem rendelkezik italmérési engedéllyel. A korcsmáros fellebbezést jelentett be a bírság kirovása ellen és a mai törvényszéki tárgyaláson beigazolta, hogy a község rendelkezik engedéllyel, amelyet nyilvános árlejtésen ő vett bérbe, így tehát nincs szüksége külön, saját nevére szóló italmérési engedélyre. A törvényszék helyt adott az érvelésnek és megsemmisítette a bírságot. — Ugyancsak ma tárgyalták özvegy Fuchs Bernátné garahonti vendéglősné ügyét, akit szintén ötezer lejre büntettek meg, szeszkihágás címén. A törvényszék jóváhagyta a bírságot és elutasította a vendéglősné fellebbezését.

— Sikeres műsoros est az Iparos Otthonban. Nagyszabású műsoros táncestet rendezett vasárnap este 9 órai kezdettel egy aradi műkedvelőkör alakult lelkes gárda, amely a táncestet teljes jóvedelmét a Vakok Egyesülete javára szolgáltatta be. Az előrehaladott szezon ellenére is szép közönség gyűlt össze az Iparos Otthon nagytermében, ahol szólt a jazz-muzsika és a fiatalok lelkesen hódolt a táncszenvedélynek. Tíz óra tájban kezdetét vette az ügyesen, ötletesen összeállított műsor, amelynek minden száma őszinte sikert hozott az előadókknak. Nagy sikere volt a kis Vida Babának, aki szép népies figurákból összeállított román táncot adott elő igen ügyesen, tehetségesen. A táncot Tóth Böske táncnő tanította be nagy gondnal és hozzáértéssel. Wisner József akrobatikus táncszáma egyik kiemelkedő pontja volt a műsornak. A tehetséges

„Gyermekeimnek nincs étvágyuk, sápadtak és gyöngék”.

Azok az anyák, akik a gyermekek étvágytalansága és sápadtsága miatt panaszkodnak és kényszerítik őket olyan ételek evésére, amelyet visszautasítanak, gondatlanok. Mi az éhség? Egyszerűen az üres gyomor izmainak összehúzódása. Ha ez az összehúzódás nem áll be, a világ minden igérete és becézgetése sem képes a gyermek étvágyát fokozni.

Könnyen emészthető — energia és erő forrása —

OVOMALTINE

Ez a svájci készítmény — **OVOMALTINE** — népszerűségét számos tulajdonságának köszöni, amelyek közül a legfontosabbak:

- teljes értékű, kellemes ízű táplálék;
- háromszor gyorsabban emészthető, mint más étel;
- azokat a tápszereket tartalmazza, amelyek az agy és ideg szöveteinek fő alkotói.

Próbálja meg az Ovomaltint néhány héten keresztül, mérje le gyermekét és meglátja az eredményt.

ÁRA Let.

50. — 98. — 175. — 320. —

Adjon gyermekeinek

OVOMALTINE

— és egészséges gyermekek lesznek

Dr. Wander r.t. üzemek készítménye.

— A londoni Rasputin-pör vége. Londonból jelentik: A büntetőbíró 25.000 font erkölcsi kártérítést ítél meg Jussupoff hercegnőnek, aki — mint ismeretes — a „Rasputin” című világsiker aratott film egyik szerepében magára ismert és sérelmesnek találva a szerep karakterét, beperelte a filmárságot.

— Wizo, Ma délután 6 órakor Schreiber Ilonka „Könyvek a máglyán” című sorozat 2-ik előadását tartja: „Professor Freud” címmel. Str. Berthelot 8.

— Csak március 12-én, hétfőn este hét óráig lehet jelentkezni a bucaresti-i filléres gyorsra. Olcsó étkezőkocsit csatolnak a vonathoz. A március 17-én induló bucaresti-i filléres gyorsra a garnitúrát Bucarestből küldik és az államvasutak értesítése szerint már március 12-én, hétfőn este be kell jelenteni az utasok létszámát, hogy a megfelelő számú vaggant az utasok rendelkezésére bocsáthassák. Eppen ezért mindenkinek, aki utazni akar, legkésőbb március 12-én, hétfőn este hét óráig be kell jelentenie utazási szándékát a Wagon-Lits Menetjegyirodában (Minorita-palota), mert később jelentkezőket már nem tudnak felvenni. A vonathoz olcsó étkezőkocsit is csatolnak, amelyben egy reggeli 28 lej, egy vacsora pedig 70 lej lesz kiszolgálással együtt.

— A szombati tornász-táncestetély szépségversenyének eredménye: I. Friedmann Józsefiné, II. Kovács Eszti, III. Szébold Annuska. Az Aradi Torna Egyesület elnöksége ezúton is köszönetet mond mindazoknak, akik adományaikkal elősegítették a nagyszabású sikertörténet anyagi eredményét.

AURANIA TELEFON: 430.

Mindenkinek módot

akarunk nyújtani, hogy a német tenger-alattjárók hősi harcát láthassa, ezért MA, 5, 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{2}$ órakor 6, 8, 12 és 15 leies olcsó helyárakkal

Buvárhajók előre!

Lélekvisszafojtó és lebilincselően fenséges.

D. u. 3 órakor 6.— leies átlaghelyárakkal

Madonnám, hol vagy?

LIANE HAID — VICTOR DE KOWA

Következő műsor:

Szerelmeskedés.

Tavaszi gondok!

Kihez forduljunk bizalommal kiújuló szépség-hibáink eltüntetéséhez?

Felter kozmetikájához, ahol szakértelemmel gyógyítják a

bőröket. (Hormonos, vitaminos stb. pakolások) Ortutav-palota. 884

fiatalember nagy sikert aratott szőlőtáncával és táncduettjével. A hawaii néger jazz-imitációnak olyan frappáns sikere volt, hogy többször ismételnük kellett az előadó muzikális fiatalembereknek. Réthfalvy Margit zongoraszáma külön élményt jelentett. Magyar nótákat adott elő mély átérzéssel, nagy tetszést keltve. Sok derűt, kacagást és tapsot aratott Bányász József Eggerth Márta és Alpár Gitta imitációjával, majd Muntean Mária román költeményt szavalt el hatásosan, nagy sikert mellett. A műsört Wenczel Gusztáv és Boros Frigyes Hacsek—Sajó-száma fejezte be. A közönség nem akart betelni a két népszerű műkedvelő mókázásával és ismételtette, innepelte őket. A konferansz szerepét Hochteitl Rudolf, a bái agilis, lelkes főrendezője töltötte be nagyon ügyesen. A rendezés körültekintő munkáját 25 tagú férfigárda és az alábbi hölgyekből álló fáradságot nem ismerő bizottság végezte el: Faragó Böske iparművész, Wild Józsefiné, Zs. Horváth Lajosné, Krauss Józsefné, Rozenzweig Morné, Engländer Böske, Schachter Böske, Tóth Böske, Munteanu Mária. A késő éjszakai órákban izgalmas tánc- és szépségverseny zajlott le. A szépségverseny győztesei: I. Wild Józsefné, II. Farkas Aranka, III. Vida Baba értékes ajándékokat kaptak a rendezőstől.

— Holnap, szardán este lesz a filharmonikusok nagyszabású hangversenye, mely műsoránál és annak előkészítésénél fogva a szezon legkiemelkedőbb pontjának ígérkezik. Lázás igyekezettel folytak a próbák, úgy, hogy a ma esti főpróbára a 75 tagú zenekar teljes felkészültséggel várja Shuk Lajos karnagy első beintését. A melódikus, színes és könnyen élvezhető műsor fénypontja Rachmaninow hatalmas c-moll zongoraversenye lesz. A közreműködő művész: Weisz Ilona brasovi zongoraművész nő többek között Budapesten kétszer, egyszer Hubay Jenő és egyszer Ábrányi Emil pálcája alatt vitte ezt a művet nagy sikerre. Most időt és fáradságot nem kímélve, már a múlt hét közepén Aradra érkezett, hogy az itteni előadást Shuk karnagyval egyetemben tökéletesen előkészítse. Előzőleg Dvorák Amerikában írott szimfóniája: „Az Új Világból”, utána pedig a most 70 éves Strauss Richard nagysikerű „Rózsalovag”-jának két édes jelenete és a híres valcer kerülnek előadásra. Az estélyt, mely pontosan 9 órakor kezdődik, Schubert „Rosamunde” nyitány. vezeti be. Megmaradt jegyek már 25 lejlett kezdve Sándor Ferencnél. Szünet után a közönséget lefényképezik és a vezető lapok a megjelent hölgyek névsorát és toalettjeikről leírást hoznak.

— Vizsgálat egy halott gyermek ügyében. Ma délelőtt jelentés érkezett az aradi ügyészségre, amellyel közölték, hogy Liga Sofia Mocioniuca 30. szám alatt lakó nő halott gyermekét szülte. Ionescu Sándor dr. törvényszéki orvos kiszállt a helyszínre. Miután a törvényszéki orvos gyanusnak találta az esetet, az ügyészség vizsgálatot rendelt el az ügyben.

— Az Aradi Házulajdonosok Szindikátusa vasárnap délelőtt tizenegy órára tűzte ki rendezési közgyűlésének megtartását. A közgyűlésen azonban a tagok nem jelentek meg az alapszabályok által előírt számban és ezért annak megtartását el kellett halasztani. A vezetőség határozata értelmében a közgyűlést jövő vasárnap délelőtt tartják meg, amikor is a közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

Kolera a Filippi-szigeteken

Londonból jelentik: A Filippi-szigeteken egyre veszedelmesebben terjedő kolerajárvány lépett fel. Eddig ötszáz halottja van a borzalmas járványnak, de már is kétezer újabb megbetegedésről érkezett jelentés.

— Értesítés. Az Ipartestület elnöksége tisztelettel értesíti az előjáróság tagjait, hogy ma március 6-án délután 6 órakor rendezési havi előjárósági ülést tart. Az elnökség tisztelettel kéri az előjárósági tagokat, hogy az előjárósági ülésen pontosan szíveskedjenek megjelenni. Az elnökség.

— A mi életmódunk még mindig nem alkalmazkodik a nagyvárosokhoz. A szervezet nem képes arra, hogy leküzdje és megsemmisítse a beléje jutott szénport, kormot, mérges gázokat, amelyek egy nagy városban minden oldalról fenyegetnek bennünket. Különösen idősebb korban okoznak ezek a felgyülemlött mérgező anyagok véredényelmeszesedést, annak minden fájdalmas és életveszélyes következményeivel együtt. A test regenerálására az egyetlen szer az „Urodonal”, a felülmúlhatatlan vértisztítószer. Az „Urodonal” lehetővé teszi a nyugalmas öreg kort.

Pinty és Ponty házasodnak...

Sajtóbemutató a Select-moziban

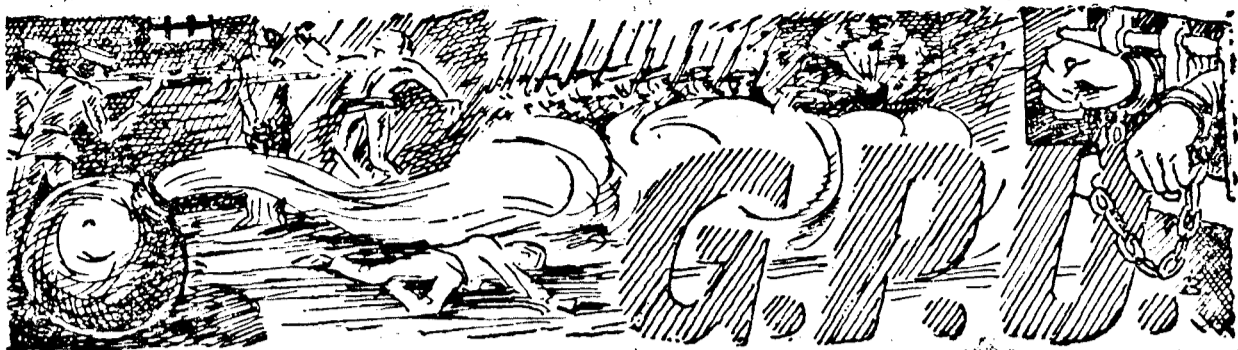
Stan Laurel és Oliver Hardy ez a két nagyon tehetséges filmkomikus a „Fra Diavolo” című vígjátékban aratott kiemelkedő sikere óta ilyen kitűnő szerephez nem jutott, mint legújabb zenés burleszkjében. Tessék elképzelni: mindketten ketős szerepet játszanak, még hozzá egyszer mint férfiak, máskor pedig mint nők jelennek meg a filmvászon kifogyhatatlan derűltesség forrásául szolgálva a közönségnek. Ez a két groteszk, kacagató figura ismert maszkiában is felvillanyozza a publikumot, hát még mikor a saját hucukat játszik! Pinty, ezt a sovány bohóc-tipust képzeljék el szőke fürtös fejjel, estélyi ruhában s mint mennyasszonyt az oltár előtt! Vagy Pontyot, a derűs mosolyú kővér komikust fekete bubihajjal, csökkivágással a hátán! Ezekben a szürke időkben tavaszi derűt, jókedvet, gondüzést jelent az új Pinty-Ponty-vígjáték, amelynek minden jelenete harsány kacagást vált ki a közönség sorából. A teljes műsort kitöltő vígjátékot egy Charlie Chase-burleszk előzi meg „Tarzan utódja” címmel, ami legkevésbé sem marad el Stan Laurel és Oliver Hardy frappáns vígjátéka mögött.

A rejtelmek völgye

Georg O'Brien legújabb filmje a Corso-moziban

Nagy siker mellett mutatta be hétfőn este a Corso-mozi Aradon Georg O'Brien, a legnépszerűbb cowboy-sztár legújabb filmjátékát a „Rejtelmek völgye”-t, amelynek izgalommal átfűtött, érdekesítő szcenáriuma Zane Grey, a kiváló amerikai regényíró munkája nyomán készült. Sem O'Brien, ezt a daliás, rokonszenves és minden mozdulatában imponálóan férfias filmszínészt, sem Zane Greyt, a Wild-West-regények szerzőjét nem kell bemutatnunk a közönségnek. Csupán egy kis izelítőt adunk a film rohanó, lüktető s minden jelenetében érdekesítő cselekményéből:

Arizona hatalmas prairiekkal és égbenyuló sziklával határolt birodalmának egyik nagybirtokosa Mr. Steele, messze földön hírhedt, felelmes ember, akinek titokzatos keze mindenhova elér s aki a prairie törvénye fölé helyezi magát. Farmját a legbátrabb emberek is messze elkerülik, csupán egy vakmerő fiatal lovas merészkedik a „Rejtelmek völgye”-be, hogy megszabadítsa a szőke árvaleányt, akit Steele fogvatart. Bravúron mér össze erejét s ügyességét Georg O'Brien, a vakmerő lovas a titokzatos Steellel... Üldözések, harc a sziklaszorosban s egyéb idegfejtető jelenetek adják a finálét, amely érdekes befejezéshez viszi a darabot. A filmet kedves kísérőműsor előzi meg, amely szintén sikerre tarthat igényt.

Fordította: MAROSI RUDOLF (22)

Irta: Dr. KARL KINDERMANN

Külföldi látogatók a szovjet-börtönben

Néhány nap múlva újra éhségstrájkba léptem, mert még mindig nem tettek lehetővé a német konzullal való értekezést. A hetedik napon a kórházba vittek. Hordágyon szállítottak fel a negyedik emeletre és Rosenfeld ismét arra igyekezett rábírní, hagyjam abba az éhségstrájkot. Amikor látta, hogy felszólítása eredménytelen, átadott Selenski főorvosnak. Az operációs asztalra fektettek és peptont fecskendeztek kifeszített fogaim közé. Ezalatt két katona fogott le. Néhány percig tartott az egész művelet, azután ismét visszavitték a cellába. Összesen tizenötször alkalmazták nálam a mesterséges táplálást. Egy alkalommal a főorvos közölte velem, hogy szívgyengeséget állapított meg és ezért felhívja figyelmemet a további éhségstrájkolás veszélyeire. Nem törődtem vele, jöjjön a halál, rosszabb ugysem lehet.

Érdekes élményem volt néhány nap múlva, egy külföldi társaság meglátogatta a börtönt. Ezek a látogatások igen különös körülmények között folynak le. A német munkásdelegáció látogatása volt és már napokkal előbb nagy előkészületeket tettek, takarítottak, az eltépett, ócska szalmaszakokat kicserélték, a cellákat kimeszelték, az edényeket megsuroították, minden csillogott és ragyogott. A látogatókat rendszerint Trilisser vezette, aki kielégítő válaszokat tudott adni minden feltett kérdésre.

— Elvtárs, — kérdezte egy alkalommal az egyik német munkás — miért sötétítik el az ablakokat?

— Ezekben a cellákban rendszerint örülteket helyezünk el — adta meg a választ Trilisser — s a sötétség bizonyos megnyugtató hatást gyakorol ezekre az emberekre. Amint megnyugodtak, rendez, világos cellákba kerülnek.

Felmennek az első emeletre, ahol a német elvtársak csodálkozással konstatálják, hogy a celláknak parkettás padlója van és a folyosókon vastag szőnyegek fekszenek, amelyek a lépések zaját teljesen elnyelik. Felnyitják az egyik cellát. Ragyogó tisztaság, a foglyok tisztán öltözve, az ablakon élelmiszerek... Trilisser megszólítja az egyiket:

— Hogy van?

— Köszönöm jól, meg vagyunk elégedve.

Próbált volna mást mondani... félóra múlva már sötétzárka magányában elmélkedhetett volna az igazmondás következményeiről...

Egy volt tiszt cellájába jutottak el. A kis asztalon felvágottak, fehér kenyér, kolbász, kenyvek. A tiszt vigyázz állásban fogadta a vendégeket. A hozzáintézett kérdésre pontosan kivágta a választ.

— Ellenforradalmi szervezet tagja voltam, de jobb belátásra tértem és rájöttem arra, hogy csak a kommunizmus mentheti meg a világot. Ha kegyelmet kapok, magam is szovjetszolgálatba lépek...

Dukis fogházparancsnok jóakaratosan verezte meg a volt tiszt vállát.

A kivégzési kamrákat természetesen nem mutatták meg a vendégeknek...

A külföldi kommunista sajtóban pedig csodálatos dolgok jelennek meg arról, milyen rend uralkodik a szovjet-börtönökben.

A nálam történt látogatás azonban kissé másképpen ütött ki. Fürdőbe vittek és tiszta fehérneműt adtak, ami gyanakvóvá tett. A tiszta fehérneműről különben is szívesen lemondottam volna, mert köztudomású volt, hogy a kivégzett emberek fehérneműjét mosták ki újra és osztották szét az élő foglyok között. Amikor a fürdőből visszatértem, Dukis parancsnokot találtam ott, két börtönőrrel. Az örök éppen a cellát tisztogatták, majd az asztalt csomagoló-papírral fedték le. Az asztalra egy csésze tej, fehérkenyér, vaj, sajt, kávé, cukor, került, míg az ablakon tiszta törülközőt,

szappant és fogpasztát fedeztek fel. Első percben azt hittem, hogy most már a német konzul látogatását készítik elő. Mindjárt elhozták az ebédet is, levest, libasültet, burgonyával, kompóttal. Alig ültem le az asztalhoz, újból nyílt az ajtó. Trilisser, Dukis állottak ott, több fiatalember élén. Most már tisztában voltam a dolgokkal. Trilisser szólalt meg először:

— Jó napot, elvtárs.

— Engedje meg, nem vagyok elvtárs. A német konzulra várok.

— Holnap, legyen nyugodt, holnap elintézzük — felelte Trilisser — Rosenfeld elvtárs ma nem tartózkodik itthon, máskülönben már elintézte volna a kérését.

Dühbe jöttem.

— Ezt az ígéretet már hallottam néhányszor. Ha holnap nem beszélhetek a konzullal, megkezdem negyedik éhségstrájkomat. Az előbb behozták ugyan ezeket a dolgokat...

Trilisser gyorsan becsapta a cellaajtót. Egy ilyen renitens emberrel nem lehetett tovább tárgyalni.

Hazatérésem után mutattak újságcikkeket, amelyek arról szóltak, hogy egy Oroszországban időző német munkáscsoport meglátogatta a börtönben és megállapította, hogy a lehető legjobb bánásmódban van részem és kijelenttem, hogy meg vagyok mindennel elégedve. Szerettem volna, ha kedves honfitársaim negyedóra múlva visszatértek volna a cellámba és látják, amint kiviszik a nagyszerű libasültet s a többi élelmiszert és amint eltávolítják a tiszta törülközőt, a szappant és fogpasztát.

Rosenfeld néhány nap múlva meglátogatt.

— Jól elintéztük a német sajtó — mondotta nevetve — most már mesélhetnek arról, milyen rossz bánásmódban van része, bebizonyítottuk az ellenkezőjét.

— Ezt a komédiát mesterien játszották le.

Az elismerés hízelgett Rosenfeldnek, aki jóakaratosan mondotta:

— Most már legyen nyugodt, a bírósági tárgyalásig békében hagyjuk magat. Legközelebb a bíróság előtt találkozunk. De ne örüljön neki, akkor lesz csak igazán rossz dolga. Legjobb esetben agyonlövök...

Ezzel a biztatással hagyott ott Rosenfeld. Tényleg három teljes hónapig nem jelentkezett. Senkisémmel törődött többé velem. Elérkezett a nagy vihar előtti vészteljes szélcsend...

Színház — Művészet — Irodalom

* A budapesti színházak műsora. Vigaszínház. Szerda, csütörtök, szombat, vasárnap: A vörös bestia. Kedd, péntek: Fizető vendég. Vasárnap délután: Tovarisz. — Magyar Színház. Szerda, péntek, szombat, vasárnap: A párisi vonat. Kedd, csütörtök, vasárnap délután: Bál a Savoyban. — Belvárosi Színház. Szerda, csütörtök, szombat, vasárnap délután és este: Hejvet az ifjuságnak! Kedd, péntek: Dr. Praetorius. — Fővárosi Operettszínház. Egész héten minden este (péntek: 75-ödször) és vasárnap délután: Sárga liliom. — Király Színház. Egész héten minden este: Ömeltósága sofförje és vasárnap délután: Kék Duna. Városi Színház. Szombat, vasárnap délután és este: Szabad a csók. — Andrássy-uti Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Oh! Papa! — Teréz körúti Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Pest mégis nevet! — Bethlen-téri Színház. Kedd, szerda: Timosa. Csütörtök: Dr. Jazz (elsőször). Péntek: szombat, vasárnap délután és este: Dr. Jazz. — Royal Oriem. Egész héten minden este és vasárnap délután: Szegény Fehérvári. — Komédia Kabaré. Egész héten minden este és vasárnap délután: Let az ifjuságnak.

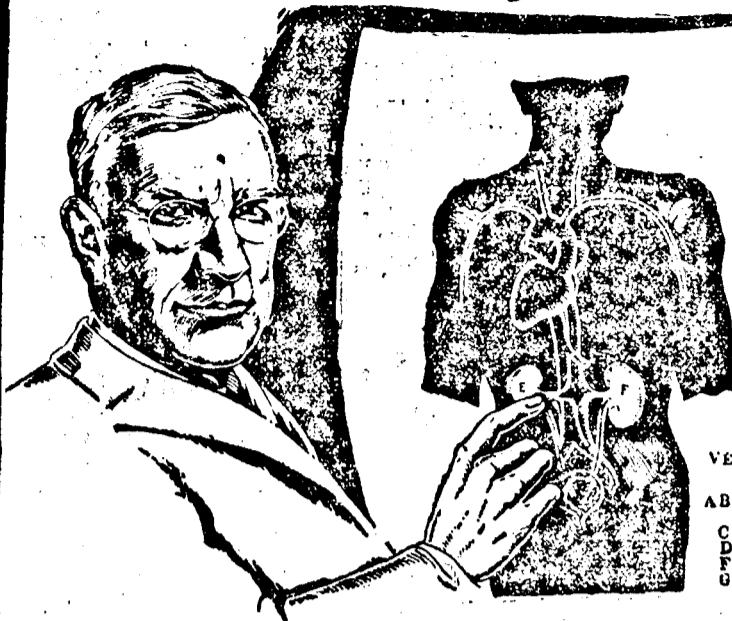

Purimbál Lipován

A lipovai zsidó jótékony egyletek szombaton este nagyszabású purim-bálat rendeztek a Central-szállóban. Hoffmann Miksa dr. főrabbi nívós megnyitó beszédet tartott, majd Labasan Mózes sok felkészültséggel román nemzeti táncot adott elő. Egy kitűnően interpretált Haydn trio után Böhm Andor két szavallatot adott elő nagy sikerrel. Schultz Ferenc és neje egy angol táncdal arattak nagy tetszést. Dobrescu Marin, mint román leány humoros versével ragadtatta tapsra a közönséget. Az est fénypontja dr. Hoffmann Miksáné énekszámai voltak. Schuberttől és Lavottától adott elő két szerzeményt csillogó, kellemes magas iskolázottsága hangján. A műsor utolsó száma Koslavszy Laci, Faragó F., Révész A., Fried E. és Neusz V. kis diákokból összeállított havai néger humoros jazz volt, Schwartz Jaca vezénylete mellett. A különböző számok kíséretét Wohlberg Ducu urleány zongorán és Schwartz Jenő hegedűn látták el, míg az angol táncot a timisoarai Atlétikai Club jazz-zenekara kísérte. A konferanszié szerepét Apter E., Herschkovits Zs., Lebovits K., Izsák I., Grosz K., Sáfrán B. és Neusz Sári töltötték be. A tánczenét a TAC jazz szolgáltatta.

Az estét Suciu Traian főszolgabíró védnöksége alatt tartották meg és azon a Zsidó Nőegyletet Kohn Lajosné, dr. Hoffmann Miksáné, Faragó Henrikné és Weinberger Józsefné, a zsidó hitközséget Perlusz József dr. elnök, Karpf Dezső és Kohn Lajos, a szent egyletet Gárdos Sándor és Klein Dezső, a német pártot Schwartz Mátyás, Kolling J., Nitsch Rudolf, a magyar pártot Ladányi László alelnök, a Munkás Dalegyletet Wrattny Emil elnök, az Infratirea sport egyletet Mayer Nándor elnök, Staudt Péter társelnök és Nichi János, a Róm. Kath. Nőegyletet özv. Barothy Ferencné és Liptai Kálmánné, a tüzoltóságot pedig Fillingner János parancsnok és Gráf Károly alparancsnok képviselték. (k. l.)

Ha vesebajban szenved

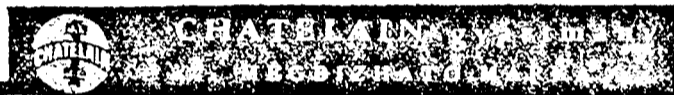
VESE-
VERKERIN-
GES
A) nyaki
úter
C) szív
D) fűtőér
E) vese
G) hólyag

A vesebántalmak igen gyakoriak mindkét nembelieknél de különösen a nőknél. Ezeket a bántalmakat úgy küzdhetjük le, ha a vesének segítünk elválogatni a húgysavat. Erre a célra a legkiválóbb szakorvosok az URODONAL-t ajánlják, mert ez a gyógyszer a húgysav legtokéletesebb feloldója és a vesének a legjobb tisztítója. Szedjen URODONAL-t heveny- és idült reuma ellen, köszvény, idegzsúba, érelmeszesedés és epekő ellen. Az

URODONAL

habzó; könnyen elviseli a leggyengébb és a legkényesebb gyomor is.

SPORT KÖZLÖNY

Mind a négy csoportban megindult vasárnap a bajnokság

Az első osztályban a Hakoah, a második kategóriában az Egyetértés veresége a meglepetés — Hengerelt az AAC

Vasárnap megindultak a bajnoki küzdelmek. Az I. osztályu bajnokságban csupán egy mérkőzés hozott meglepő eredményt, a Hakoah vereséget szenvedett a Tricolor csapatától. A II. osztályban az erősen feljavult Crisana megérdemelt vereséget mért az Egyetértésre. A szövetségi díjmeccsek során a favoritok simán győztek, míg az ifjusági bajnoki meccsek legérdekesebb eredménye a Soimi és az ATE között döntetlenül végződött mérkőzés.

I. osztályu bajnokság

Teljes fordulót játszottak le. Az AAC simán nyert a Soimi-CFR felett, az ATE megérdemelten, a Transylvania nehezen győzött. A meglepetés: vereséget szenvedett a Hakoah. Az első forduló eredményei után a bajnoki táblázat a következő:

Transylvania	8	6	2	—	18—9	14 (2)
ATE	8	5	2	1	41—12	12 (4)
AAC	8	5	2	1	24—6	12 (4)
Hakoah	8	4	2	2	16—11	10 (6)
Tricolor	8	2	1	5	9—18	5 (11)
Ólimpia-PTT	8	1	3	4	9—24	5 (11)
Unirea	8	1	1	6	17—28	3 (13)
Soimi-CFR	8	1	1	6	7—33	3 (13)

Működött az AAC-henger. AAC—Soimi-CFR 6:0 (0:0). Az AAC állandó jó formát játszott ki, most, a bajnoki start alkalmával is galoppban győzte le a Soimi-CFR csapatát. Az első gólt Janovits lötte, majd Török fejes gólja révén 2:0 az eredmény. Vesescu öngóljával 3:0-ra vezet az AAC. Az elemében levő reaktivált Török 11-ből eredményes, de később Kuruncsics beadásából az ötödik, egyéni játék után a hatodik gólt szerzi. Biró: Höhn.

Az első meglepetés, Tricolor—Hakoah 2:1 (0:0). A Hakoah jól felkészült a szezonra. A barátságos meccsek során egymásután aratta a győzelmeket és az első bajnoki mérkőzés alkalmával a Tricolor kisméretű pályáján mégis

vereséget szenvedett. Grünfeld lövi az első gólt (0:1). Besesek I. egyenlített, majd Besesek III. öngólya a Tricolor győzelmét jelentette. A meccset a Hakoah kezdés előtt megövtá. Biró: Kalmár.

Jó játék, ATE-győzelem. ATE—Unirea 3:1 (1:0). A két csapat küzdelme jó játékot és megérdemelt tornász-győzelmet hozott. Körösladányi révén az ATE jut vezetéshez. Heretik kiegyenlített, ismét Körösladányi rugott gólt (2:1) és Fritz állította be a végeredményt. Bel-lai egy 11-est mellé helyezett. Biró: Macean.

Nehezen győzött a Transylvania. Transylvania—Ólimpia-PTT 1:0 (1:0). Nívótlan meccsen Mánits gólja révén győzött a Transylvania, amely azonban nem tudott meggyőző játékot produkálni. Biró: Tomi.

II. osztályu bajnokság

A II. osztályu bajnokság legnagyobb meglepetését a Crisana szerezte, legyőzte — még hozzá megérdemelten — az Egyetértés csapatát. A bajnoki táblázat az első forduló után így fest:

Egyetértés	14	12	—	2	62	15	24	(4)
Banatul	14	9	2	3	38	19	20	(8)
Victoria	14	8	4	2	17	12	20	(8)
AVMSE	14	7	6	1	37	17	20	(8)
Juventus	14	7	3	4	32	16	17	(11)
Titanus	14	7	3	4	38	29	17	(11)
Frontiera	14	6	4	4	31	22	16	(12)
Virtutea	13	4	4	5	20	17	12	(14)
Fortuna	14	5	1	8	16	25	11	(17)
Vulturul	13	4	2	7	25	21	10	(16)
RAC	14	3	4	7	11	27	10	(18)
Crisana	14	4	1	9	22	44	9	(19)
ASTRA	14	2	1	11	8	55	5	(23)
Patria	14	1	1	12	10	48	3	(25)

Eredmények: Crisana—Egyetértés 3:1 (1:0). Fortuna—Patria 4:0 (1:0). Juventus—Frontiera 3:0 (1:0). RAC—Victoria 2:2 (1:0).

Titanus—AVMSE 1:1 (1:0). Vulturul—ASTRA 4:0 (2:0). Banatul—Virtutea 5:4 (3:3). Juventus—Frontiera 3:0 (1:0).

Szövetségi díjmeccsek. ATE—Tricolor 5:4. AAC—Juventus 6:1. Hakoah—Unirea 5:1. AMTE—Fortuna 3:0.

Ifjusági bajnokság. ATE—Soimi 2:2. Unirea—Fortuna 5:1. Olimpia-PTT—Egyetértés 2:0. Hakoah—AAC 2:1. AMTE—Tricolor 5:1.

O Belföldi eredmények. Sok bajnoki és néhány barátságos meccs került lejátszásra. Bajnokiak: Timisoara: Banatul—TMTE 2:1. Meglepetés! ILSA—Rapid 2:0. Az I. félidő 35-ik percében a Rapid levonult. — Jimbolia: Hertha—Electrica 3:1. — Oradea: Törökvs—PTT 5:0. — Satu-Mare: Törökvs—Victoria 2:2. — Baia-Mare: Phoenix—Colping 3:1. — Barátságos meccsek: Bucuresti: Unirea-Tricolor—Maccabi 7:3. Venus—Belyedere 2:0. — Oradea: Colping—Maccabea 1:0. — Resita: UDR—Paringul-CFR 5:0. — Cluj: Romania—KAC 3:1.

A Nemzeti Bajnokság reform-terve

A futballbajnokság reformterveiről vasárnapi lapszámunkban már beszámoltunk. Ma már majdnem végleges képe alakult az illetékesek előtt az új rendszernek. Eszerint az őszi bajnoki évadban — ahogyan ezt már régebben elhatározták, — 12 csapatból álló első osztályu liga fog a bajnokságért küzdeni, de II. osztályt már biztos, hogy nem alkotnak. Tulságosan körülményesnek találták ugyanis ezt az elgondolást.

Maldnem véglegesnek mondható már az az újítás is, amely szerint a 12-es csoport utolsó két csapata, minden osztályozó nélkül fog kiesni és helyükbe automatikusan lép az öt ligabajnokból kikertülő körmérkőzés két első helyezettje.

Nyugodtan közölhetjük tehát, hogy az új rendszer szerint az osztályozó meccsek megszüntek és az országos bajnokság, az I. osztályon kívül, továbbra is az öt liga és azok alkerületeinek keretében fog lebonyolódni. Ez lesz egyébként minden változás is.

Jó sportot és biztos timisoarai győzelmet hozott a Kinizsi—Gloria-CFR-meccs

Kinizsi—Gloria-CFR 3:1 (3:0)

A Gloria-CFR-pályán lejátszott meccs jó sportot és 3:1 (3:0) arányú Kinizsi-győzelmet hozott. A Husztikot nélkülöző és indiszponáltan játszó aradi csapat nem tudott ellenállani a timisoarai együttes meg-megújuló rohamainak. A timisoaraiak pompás játékkal már a 7-ik percben gólt értek el, ennek szerzője Glasz volt. Zemler növelte a góllétszámot, Szilárd labdája Cosma lábáról pattant a hálóba, ez jelentette a féldő eredményét. Szünet után a játék ellaposodott. Dobra-nak sikerült a vigaszgólt megszereznie. Bíró: Pfeiffer.

Maláriát kapott Albu Afrikában

Cluji forrásból vesszük a hírt, hogy Albu, a Venus Aradról elszármazott hátvédje, a román válogatott standard tagja, súlyos betegent tért vissza a NAC turájáról, amelynek során ő is erősítette a zöld-fehérek csapatát. Bucures-tiben azonnal orvosi vizsgálatnak vetette alá magát. Az orvosok megállapították, hogy

Albun maláriás tünetek mutatkoznak, amelyet minden bizonnyal Afrikában szerzett.

Tekintve a váltóláz hosszadalmas lefolyását, a szövetség el kell készülnön arra, hogy Lakatos mellett Albut is nélkülöznie kell a világbajnoki évben.

O VERESÉGET SZENVEDETT MINDKÉT TIMISOARAI TURACSPAT. A TAC együttese szombaton Jeruzsálemben Palesztina válogatottjaival meccselt és a timisoaraiak 3:1 (2:0) arányban vereséget szenvedtek. — Nizza: A Ripensia Nizza és Cannes legjobbjából összeállított válogatott ellen 4:3 (3:2) arányú vereséget szenvedett.

Nagy gólaránnyal nyert a Ferencváros, a Hungária és az Újpest

A Magyar I. profiligában sima, meglepetésmentes forduló volt. A Ferencváros, Hungária és az Újpest nagy gólaránnyal nyertek. A Bocskai a Kispesttel végzett. A Szeged FC a miskolciakat verte, a Phöbus és a Somogy megosztottak a pontokon. A bajnoki táblázat:

1. Ferencváros	14	12	—	2	51:16	24	(4)
2. Újpest	14	11	2	1	45:17	24	(4)
3. Bocskai	15	10	2	3	38:20	22	(8)
4. Kispest	15	6	4	5	34:30	16	(14)
5. Hungária	15	7	1	7	37:27	15	(15)
6. Szeged	15	6	2	7	28:29	14	(16)
7. Phöbus	15	4	5	6	26:28	13	(17)
8. III. ker FC	14	5	3	6	26:32	13	(15)
9. Somogy	15	5	1	9	21:50	11	(19)
10. Budai „11”	15	2	5	8	23:43	9	(21)
11. Attila	15	3	2	10	23:36	8	(22)
12. Nemzeti	14	2	3	9	20:44	7	(21)

I. liga eredményei: Ferencváros—Budai „11” 4:0 (2:0). Sárosi játszott, de nem nyújtott meggyőző teljesítményt. Toldi (11-ből), Takács, Móre és Sárosi lötték a gólokat. — Bocskai—Kispest 3:1 (1:1). A forduló legnívósabb mérkőzése megérdemelt debreceni győzelmet hozott. Eöri (2). Vincze, illetve Szabó II. voltak a góllövők. — Újpest—III. Ker. FC 4:1 (2:1). Az újpestiek nagyobb győzelmét az ujlakiak remek kapusa: Dénes akadályozta meg. P. Szabó (11-ből), Pusztai, Kocsis és Auer, illetve Fenyvesi (11-ből) lötték a gólokat. — Hungária—Nemzeti 6:1 (2:1). A feljavult Hungária könnyen győzött. Kardos (4), Cseh II. és Szabó III. lötték a Hungária góllövők, míg a vigaszgól érdeme Palágyi nevéhez fűződik. — Phöbus—Somogy 2:2 (1:0). Kemény játék, amelynek gólszerzői Solti és Péter, illetve Kocsis (2) voltak. — Szeged—Attila 1:0 (0:0). A Miskolcon lejátszott mérkőzés Havas góljával a szegediek javára dőlt el.

II. liga eredményei. Szürketaxi—Vasas 4:0. Soroksár—Vas FC 7:1. Etc FC—Nagy-tény 3:2. Droguisták—Budafok 4:2. Szentlőrinc—Budatény 0:0. Millenáris FC—Csepel FC 2:2.

Amatőr bajnokság. Bíró-csoport. UTE—Testvériség 3:1. Postás—VI. ker. 1:1. URAK—TTE 3:2. III. ker. TVE—BSE 0:0. BSZKART—TLK 9:1. HAC—BEAC 2:0. Pártos-csoport: MTK—Törekvés 2:2. WSC—FVSK 1:0. Cs. MOVE—MÁVÁG 3:2. Elektromos 3:2. KFC—„33” FC 1:1. FTC—EMTK 1:1.

O Hétköznap akarják az AMTE-val lejátszani a Venus elleni meccset. A pálya használhatatlansága miatt elmaradt bucuresti-i bairnoki meccset az AMTE-val e hó 20-án, szerdán akarják lejátszani. Két nappal a ploesti-i meccs után.

O A Haggibor nyerte a Schenker-kupát. Cluj-ról jelentik: Ma este befejezést nyertek a Schenker-vivókupa mérkőzése. A kupát a Haggibor nyerte következő csapatával: Altmann. Zádor, Mózes, Eröss. Klein. A második a KAC, a harmadik az NSE (Oradea), a negyedik pedig az Universitatea csapata lett.

Megválasztotta vezetőségét Románia első cigányzenész-egyesülete

Jelentettük már, hogy Aradon cigányzenész sportklub alakult, amely „Lyra” néven fog működni. Az új sportalakulat most tartotta alakuló gyűlését, amelyen megválasztották a klub új tisztikarát is, amely a következő:

Fővédnök: dr. Groza János megyei prefektus. Védnökök: dr. Ursu János polgármester, Gitta Ágoston főügyész, dr. Moga Romulus rendőrkezes, Vulpe József megyei igazgató és Popa Constantin kultúratanácsos. Örökös tiszteletbeli díszelnök, mint alapító tag: gróf Porcia Lajos. Díszel-

nökök: báró Exterde Kálmán, Kintzig János, dr. Sárbu György, dr. Botis Aurel, dr. Weiss Pál, dr. Petrovici Steva, dr. Boca Sabin, Komlós József, Balajthy György, Szablóczky János, mint alapító tag, Voitecan János, Székely Mihály, Nagy Béla. Balajthy István, iltoi Adler Tibor mérnök, Szabó Mihály, Horváth József, Kelly Zsigmond, Pálincás Kálmán, Csenka Gábor, Diel József, Gencsy Béla, Muzsaj József, Sándor Gyula, Crisan Emil, Erdélyi Jenő, Engelhardt Ferenc, Szeifert János, Zimmermann Sándor.

Elnök: Albert Gyuszi, Titkár: Primo Béla. Alelnökök: Kovács Puci István, Ardelean Dezső, Flora Gyula. Ügyvezető elnökök: Bokor Pál, Dankó Feri. Sportintéző: Albert Gyuszi. Sportgazda: Bogdán Gyuszi. Főpénztáros: Albert Gyuszi. Pénztárosok: Zsigmond György, Farkas Jancsi, Rác József, Jegyző: Albert Gyuszi. Ügyész: dr. Petrovici Steva. Főellenőr: Miklós Pál. Ellenőrök: Jónás Béla, Gezics József, Kozák Gyula, Kozák Vilmos, Samu Ferenc, Madarász Antal. Választmányi tagok: Erdélyi Ferenc, Samu Mihály, Primo Lajos, Bagi Mihály, Muntean György, Madarász Pál. Szerzős Rác Béla. Tréner: Eirinc.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Harminc százalékkal csökkent az aradi házak után fizetett átírási illeték összege

A pénzügyigazgatóság feltűnést keltő kimutatása — Nagy aránytalanságok az új illetékszámítási rendszer első évében — Egy kétemeletes bérház átírásánál hárommillió lej helyett ötmillió lej vételár után négyszázezer lej illetéket kellett a vevőknek fizetni

Lapunk vasárnapi számában egy magasrangú hivatalvezető értesülése alapján beszámoltunk arról, hogy a tavaly életbelépett új illetéktörvény — különösen a földek adásvételénél — számos alkalmat ad a kincstár megkárosítására. A törvény most folyamatban levő módosítása alkalmából a kincstár képviselői és kiváló jogászok annak a kivánságuknak adtak kifejezést, hogy az ingatlanok átírási illetékének kiszámításánál vissza kell térni a régi módszerhez, amikor tudvalevőleg a vételár és nem a jövedelem bizonyos százalékát kellett átírási illeték gyanánt fizetni. Ugyanis a tavaly óta érvényben levő új illetékszámítási módszer miatt a városi házak eladásánál a vevő, a földek átírásánál pedig a kincstár szenved anyagi kárt, mert a föld jövedelmének adózás szempontjából történő megállapítását sok helyen összetévesztik a föld értékével és néha véletlenül is valótlán vételári adatok kerülnek bele a föld adásvételi szerződésekbe. A városi házak eladási forgalmára is nagyon kedvezőtlen hatással van a házjövdelem utáni magas átírási illeték és ezért Aradon is visszaesett az ingatlanforgalom, pedig ha a konverzió megszüntetésével elkövetkeznek a normális viszonyok, akkor az ingatlanok adásvétele is újból megindulna. A legutóbbi aradi feltűnő házá-írásai illeték-fizetés is igazolja a régi számítási rendszerhez való visszatérés szükségességét. Aradon ugyanis egyik, kitűnő helyen levő szép kétemeletes bérházat nemrégén három millió lejért eladták. A ház tiszta jövedelme évente 340 ezer lej, amit az új törvény szerinti szorzószámmal — 15-tel — meg kellett szorozni és ezalapon 5 millió 100 ezer lej után 400.000 lej átírási illetéket fizettek a vevők, holott még 1932-ben is csak 240 ezer lej kellett volna fizetniük, mert a tényleges vételár csupán három millió lej volt és annak 8 százaléka, azaz 240 ezer lej az átírási díj. Ehhez hasonló, de kisebb összegű illetékfizetési károk a mel-
lékucskában és a külvárosokban gyakran előfordulnak és ezért is hanyatlott a múlt évben a házáírás forgalom több mint 30 százalékkal, továbbá ezért halogatóják Aradon olyan sokan házaik átírását. Érthető tehát, hogy tavaly óta 30 százalékkal csökkent az aradi pénzügyigazgatóság házáírásai illetékbevétele, amit az alábbi pontos adatok igazolnak:

Az 1932. év első tíz hónapjában 22 millió 201 ezer lej, 11 hónap alatt 24 millió 302 ezer lej, míg az egész adóévben 31 millió lej átírási és bélyegilleték folyt be, de ennek nagyrésze ingatlanok átírásából származik.

Az 1933-ik év első tíz hónapjában pedig már csak 17 és fél millió lej volt az átírási és bélyegilleték-bevétel, tehát már az első 10 hónap alatt 30 százalékos a csökkenés.

Esetleges tévedések és félreértések elkerülése végett közöljük még, hogy a földbirtok átírási illetékének kiszámítása egyenlő a községekben és a városokban, azaz a megállapítható tiszta jövedelmet tízzel kell megszorozni és az így kapott összegnek 8 percentje a legkisebb föld-átírási illeték. De ha a tényleges vételár ennél az összegnél nagyobb, akkor az adásvételi szerződésben levő pontos eladási összeg után kell a 8 percentet számítani, tehát így magasabb átírási illetéket fizet a vevő. Egy év óta sok helyen ezért készítenek a valóságának meg nem felelő földeladási szerződést, amit már tavaly több nadlaci ügyvéd hivatalos beadványban hozott a kincstár tudomására. Az ilyen törvényteleniséget az alábbi példa is jól megvilágítja:

X. ur száz hold legprimább földet vesz holdanként 30 ezer leiert, de az adótörvényben megállapított holdankénti 600 lej jövedelem alapján a vételárat a szerződésben holdanként csak hatezer lejben tünteti fel, holott neki a tényleges vételárat, azaz száz holdnál 3 millió lej kell a szerződésbe foglalni és ezután fizetni a 8 százalékos átírási illetéket, 240 ezer lej. De ha a szerződésben — törvénytellenesen — holdanként csak hatezer lej vételár szerepel, akkor a száz hold ára csak 600 ezer lej és a kincstár kénytelenségből csak 48 ezer lej átírási illetéket számít, tehát az állam ennél az egy adásvételnél 190 ezer lej kárt szenved. Ezer hold prima föld ilyen fiktív szerződésbeli ára már egymillió 900 ezer lej kárt okoz a kincstárnak. A pénzügyigazgatóság vezetősége sajnálattal állapítja meg, hogy az ilyen esetek nem nyomozhatók ki pontosan, amit az is igazol, hogy a tavaly novemberben, pontos aláírásokkal ellátott panasz alapján megindított adóhivatali eljárás még mindig nem vezetett eredményre, mert az adásvételi szerződés aláírói letagadják a valóságos vételárat.

Auto-motor szerszámok nagybani árakon Szerezhetők be Kálmán A. R.-T.-nál Arad

Teljesen megszüntetik az adóbesugó-rendszert

Semmiféle jutalmat nem kaphatnak a spiclik — Megnehezítik a kihágási adójegyzőkönyvek felvételét — A parlament pénzügyi bizottságának nagyfontosságú határozata

Bucurestből jelentik, hogy a képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap foglalkozott a forgalmi- és luxusadó új törvénytervezetével, amelyet a sajtó már részletesen ismertetett. A törvényjavaslat tudvalevőleg nagy visszatérítést kellett, mert egyes kategóriákkal szemben száz százalékos adóemelését tartalmaz és amellel meghagyta az adóbesugó-rendszert, valamint a magas büntetések kivételének lehetőségét. A képviselőház pénzügyi bizottsága elhatározta a 12. szakasz megváltoztatását, amely a kisipari csoportok forgalmiadóját tartalmazza. *Ugyanis pontosan meg fogja állapítani, hogy milyen kisiparosokat kell felmenteni a forgalmiadó alól. Amíg az erre vonatkozó adatok nem érkeznek be, addig a módosítás részleteiről nem döntenek.*

Fontos változás történik a 27. paragrafus-szal kapcsolatban, amely a büntető rendelkezéseket tartalmazza, többek között azokkal szemben, akik valamilyen okból megtagadják a pénzügyigazgatásnak az üzleti könyvek felmutatását.

Mostanig számtalanszor megtörtént, hogy né-

zeteltetésből kifolyólag azonnal kihágási jegyzőkönyvet vett fel a kincstár megbízottja és a legkisebb büntetés 100 ezer lej volt. A parlament pénzügyi bizottsága megváltoztatta a törvénynek ezt a szakaszát és kimondta, hogy mielőtt a büntetést kiszabná a kincstár, az adózót *tel kell szólítani, hogy igazolja, miért nem mutatta fel a könyveit és vajon a kincstár közege nem tevéde-e a jegyzőkönyv felvételénél?* A parlament meg akarja szüntetni a jegyzőkönyvek felvételénél a bosszuállás lehetőségét, mert ezen a téren számos panasz merült fel.

Rendkívül fontos a 39. szakasz törzése, mert ez a paragrafus az adóbesugók megintalmazását tartalmazza és azt, hogy a büntetési összegek felét az adóspicli és az a tisztviselő kapja, aki a büntetendő cselekedetet felfedezte. Ezt a rendszert Madgearu volt miniszter vezette be és a néhány héttel ezelőtt elkészített új törvényjavaslat csak annyit változtatott rajta, hogy az 50 százalékos jutalmat 30 százalékra szállította le. Ezzel szemben a pénzügyi bizottság igazságot álláspontra helyezkedett és teljesen törölte az adóbesugók és az adóvisszélések felfedezőinek jutalmazását.

= Amortizációs pénztár a konverzió finanszírozására. Bucurestiből jelentik: A konverziós törvény elkészítését az a terv hátráltatja, hogy a készülő törvényben gondoskodni akarunk a konverzió részbeni finanszírozásáról is s e végett amortizációs pénztárt alapítanak. A szükséges tőke megszerzése érdekében a pénzügyminiszter közvetlen tárgyalásokat folytat a különböző pénzcsoportokkal. A konverziós törvénnyel egyidőben kerül a parlament elé a banktörvény tervezet is, mert mindkettőt június elsején akarják életbe léptetni.

= A Magyar-Olasz Bank zárszámadása. A Magyar-Olasz Bank még az inflációs időszak utolsó éveiben megkezdte az érdekörbe tartozó ipari, kereskedelmi és egyéb vállalatok értékesítését, úgy, hogy néhány esztendő óta igen jelentékeny anyagi eszközeivel kizárólag mobil üzletágait építette ki. Ha ezekhez számítjuk hatalmas külföldi összeköttetéseit is, melyeket szintén eredményesen tudott gazdasági életünk színterébe állítani, akkor teljes mértékben megítélhetjük az intézetnek pénz- és hiteléletünkben betöltött értékes szerepét. A külső és belső erők koncentrikus felhasználása biztosította, hogy a betétek emelkedtek és a bank váltótárcáját ugyyszólván változatlanul tudta fentartani. A zárszámadások adatait és azok megvilágítását alább ismertetjük: A Magyar-Olasz Bank Részvénytársaság igazgatósága március hó 3-án megtartott ülésén előterjesztette az 1933. üzletévi mérleget, amely a leírások és belső tartalékolások után 1,030,452.47 pengő nyereséget mutat fel. Az elért üzleti eredmény alapján az igazgatóság a folyó évi március 19-re egybehívandó közgyűlésnek javasolni fogja részvényenként 1.50 pengő, összesen 600 ezer pengő osztalék kifizetését, míg a tartalékalap és nyugdíjasok tartalékának megfelelő dotálása és az alapszabályszerű levonások után fennmaradó nyereségtöbbletet az 1934. üzletévi számlájára való átvitelét hozza javaslatba. A takarékbetétkönyvekre és a folyószámlán elhelyezett betétek összege az előző évivel szemben emelkedést mutat. A takarékbetétek összege 35 millió 216.894.06 pengő (1932-ben 34.512.002.79 pengő), a folyószámlán elhelyezett betétek összege 35 millió 310.903.63 pengő (1932-ben 35.104.805.86 pengő), összesen tehát 70.527.797.69 pengő, az előző évi 69.616.808.65 pengővel szemben. Az értékpapírok és érdekeltségek a bank mérlegében 3.134.382.06 pengővel szerepelnek (az előző évi 4.232.434.30 pengővel szemben). A jelzálogkölcsonok összege 31.696.687.63 pengőre csökkent (az előző évi 33 millió 130.634.90 pengővel szemben). A bank mobilitását szem előtt tartva, hosszabb lekötöttséggel járó befektetésektől az 1933. évben is tartózkodott, viszont a termelés érdekében szükséges, valamint a kereskedelem és exporttevékenység fokozását elősegítő hitelekkel nagyobb mértékben tudott ismét a gazdasági életnek rendelkezésére állni.

Igazgatóváltás a Bánáti Bankegyesület RT. aradi intézeténél

Bánfi Sándor nyugalomba vonul és utóda Stampf János

E hó 9-én, pénteken délután 4 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését a *Bánáti Bankegyesület*, amely Románia legnagyobb pénzintézete közé tartozik. A jóhírű, régi, kiváló intézet vezetésében most változás áll be, mert *Bánfi Sándor* ügyvezető-igazgató negyven évi szolgálat után visszavonul a bank éléről és az igazgatósági tagok választásával kapcsolatban bejelentik a közgyűlésnek, hogy *Bánfi* ezután nem lesz tagja az igazgatóságnak, *azonban elismert képességeit a jövőben is rendelkezésére bocsátja az intézetnek, amelyet értékes szaktanácsaival ezután is állandóan támogat.* Bánfi igazgató évtizedeken át rokonszenves vezető tagja volt Arad közgazdasági társadalmának és szerénységével, puritán gondolkodásával, nagy munkaszeretettel, előzenységével méltán kiérdemelte a fenti intézet részvényeseinek és igen nagyszámu üzletfeleinek osztatlan megbecsülését. Az utóbbi idők gazdasági válságai miatt az ő munkája is jelentékenyen megnövekedett, amely miatt egészsége meggyöngyült és ezért határozta el nyugalmabavonulását. Utóda *Stampf János*, a Bánáti Bankegyesület végtelenül rokonszenves h. igazgatója, aki már több mint egy évtizede működik az intézetnél és kiváló képességeivel, fáradhatatlan munkásságával, szorgalmával, rokonszenves egyéniségével nagyon sok hívet szerzett magának. *Stampf* nehéz viszonyok között veszi át a hatalmas bank aradi intézetének vezetését, de közismert energiája, óvatossága és szorgalma garanciát nyújt arra, hogy leküzdje a pénzügyi akadályokat és a Bánáti Bankegyesület — amely a nagyvárú volt *Aradi Polgári Takarékpénztár utóda* — újult erővel betölti fontos közgazdasági hivatását.

= Az állam védelme a szeszmonopólióból 370 millió lej volt. Most jelent meg a szeszmonopólió legutóbbi mérlege, amely szerint az első 10 hónapban 370 millió 363.000 lej bruttó nyereséget, illetve 330 millió 730 ezer lej tiszta nyereséget ért el a szeszmonopólió. A kincstár a fenti időre 352 millió lej revedencát kapott a monopóliótól, habár csak 338 és fél millió lej volt a nettó nyereség, tehát a kincstár 11 és fél millió lej előleget is kapott a szeszmonopóliótól.

Figyelem!

Nem minden rezervatív.

„OLLA”

GUM..?

„OLLA”

ne fogadjon el „Olla” helyett szűny utánzatokat.

= Ismét esett a lira és a csehkorona. Zürichi hivatalos jegyzés: Bucuresti 3.05, Berlin 122.72 és fél, Newyork 3.10, London 15.71, Páris 20.37 és háromnegyed, Milánó 26.55, Prága 12.83 és fél, Belgrád 7, Bécs 73.30 (magánkursuson 56.65).

= Felszámol a Chichinda-Mare—Arad Helyiérdekű Vasut R.-t. A Chichinda-Mare—Arad Helyiérdekű Vasut R.-t. holnap tartja meg Aradon rendes évi közgyűlését, amelyen előterjesztik az 1918. évtől 1933. december 31-ig lezárt összes mérlegeket, amelyek szerint a részvénytőke (1,776.300 lej) teljesen elveszett. Az igazgatóság a közgyűlésen javaslatot tesz a vasutársaság felszámolására.

= Franciaország és Belgium változatlanul tart az aranyalap mellett. Párisból jelentik, hogy Germain Martin pénzügyminiszter a szenátus frank ülésén erősen leintette azokat, akik a frank leértékelését követelik. Szerinte ez inflációhoz vezet, már pedig úgy a leértékelés, mint az infláció teljes anyagi és lelki leszegényedést idéz elő az egész országnak, s amellel megszünteti a külfölddel a gazdasági kapcsolatokat. — Brüsszelben Franck, a belga Nemzeti Bank kormányzója a jegybank közgyűlésén kijelentette, hogy Belgium ragaszkodik az aranyalaphoz, tartózkodik bármilyen kockázatos újítástól és a külföld számára semmi szín alatt sem folyósít kölcsönt.

= A román—magyar fenyegető-kontingens elosztásának megváltoztatása. Budapestről jelentik: A magyar—román kereskedelmi egyezmény értelmében, Romániából Magyarországra évenként hétezer vagon puhafa szállítható és ennek 67 százalékát a bucaresti-i külkereskedelmi hivatal, 33 százalékát pedig a magyar kormány osztja fel. Budapesten ezt az intézkedést sérelmesnek találják, mert a magyarországi gyáripari kivitt hátrányosan befolyásolja. Az új román—magyar kereskedelmi szerződés alkalmával a Gyáriparosok Országos Szövetsége indítványozni fogja, hogy a magyar kormány a maga részére tartsa fenn az elosztás jogát, vagy pedig tegyen intézkedéseket a Magyarországból Romániába irányuló iparcikkek minél tömegesebb beengedésére.

= Megszűnnek a kerületi pénzügyigazgatóságok — feltámadnak a kerületi felügyelősek. Bucurestiből jelentik: Szombaton fejeződtek be a pénzügyminisztériumban egy héttel folyó tanácskozások, amelyeket az ország egész pénzügyi adminisztrációjának átszervezése végett hívtak össze Slavescu miniszter. Megjelentek az összes kerületi pénzügyigazgatók és felügyelők, akik részletesen tárgyalták az adókihágási és behajtási eljárás egyszerűsítését célzó módokat. Egyelőre csupán a kerületi pénzügyigazgatóságok április 1-től leendő megszüntetését határozták el és helyükre ismét visszaállítják a kerületi felügyelőseket. Ha ezt a tervet keresztülvisszik, akkor a timisoarai kerületi igazgatóság is megszűnik, amelyhez Arad megye is tartozik és akkor ismét Aradon lenne a kerületi felügyelőség székhelye. Egyébként a tárgyalásokat legközelebb folytatják és akkor minden bizonytalanság nélkül eldöntik azt is, hogy ezután külön-külön megmarad-e az adókihágási és adóbehajtási pénzügyigazgatósági rendszer, amely teljesen beavált. A tanácskozáson részt vett Taranu Victor timisoarai kerületi pénzügyigazgató is, aki tegnap Aradon tartózkodott és kijelentette az Aradi Közlöny munkatársának, hogy a pénzügyi kérdésekről a kerületi igazgatók részletes jelentést fognak küldeni a pénzügyminisztériumnak. Az állami év. érvényét július 1-ig meghosszabbítják.

KÖNYVEK

Művészek. Egy nagy amerikai karrier története. „Művészek” a címe a Nobel-díjas Sinclair Lewis legújabb monumentális alkotásának. Hogyan lesz egy vidéki kis szálloda-boyból Amerika egyik legnagyobb hotelkirálya, hogyan kerül meg helyzete a karrier csúcspontjára és hogyan kezd elölről a harcot rendíthetetlen hittel és lelkesedéssel, erről szól a könyv. Ragyogó, lebilincselő írás. Sinclair Lewis azzal a ragyogó szatirával, fanyar-éles gunnyal festi meg az amerikai társadalomnak ezt a nagyszabású keresztmetszetét, amely őt egyedülállóvá teszi a mai irodalomban. Mindezeneken túl a könyv két testvérnek nagyszerű összehasonlító arcképet adja. Az egyik a nagy szervező, a látszólag „prózai”, „száraz” üzleti ember, a másik az idealista frázisokkal dobáló, látszólag felhőben járó költő. A regényben kiderül, hogy a „száraz” üzletemberben több a zsenialitás, az őszinte, érdektelen lelkesedés és hit, mint a „finomlelkű” íróban, aki alapjában véve nem más, mint száraz, üzleti szellemű ponyvaregény és filmszcenárium-gyáros. Az Atheneum Nagy Regényei sorozatában jelent meg, egyenként átlag 400 oldal, nagy alakban, fehér papíron, díszes vászonkötésben. (A sorozat korábbi kötetei: Sinclair Lewis: Egy modern asszony szíve, H. G. Wells: Mi lesz holnap; Thomas Mann: Jákob André Maurois: VII. Edward és kora Mereskovszki: Az ismeretlen Jézus) 144 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum-sorozatok jegyzékét.

J. B. Priestley: „A nap hőse”. J. B. Priestley a háború utáni angol irodalom egyik legjelentékenyebb alakja. Több irodalmi világsikerral a tarsolyában, megmaradt merész és a legigazibb értelemben vett fiatal írónak. Mindent meg akar látni, mindent ki mer gúnyolni, hihetetlen lendülettel teremt és mozgatta kísértetiesen élethű alakjait, karonragadja az olvasót és mint ifjú, lelkes cicerone körülvissza a mai életben. Végigvezet a roppant London satnya milliomas otthonain, azon a féltőült sex-appeal vásáron, amelyet színházi

világnak neveznek, az újságpapoták nagyképi sietésén, a szélhámosok „szuper-luxus” szállóján, börtönön és proletárnegyeden, hogy aztán vidékre kanyarodjon utunk, a halódó gyárvaros munkanélküli lakói közé. Ez a roppant galéria Priestley legújabb regényében egy frissen hőmpölygő, fordulatos történet kapcsán tárul fel. Hősei munkásfiú és munkáslány. Egyikből szépségkirálynő, másikkól a nap hőse lesz. Az élet urai nagy hűhóval és tág lelkiismerettel benyulnak ezeknek az egyszerű embereknek az életébe, hogy kihasználják „reklámértéküket” és mint kifacsart citromot visszadojadják őket elrontott életükbe. A legmaibb könyv: „A nap hőse” a legérdekesebb könyv, s a háború utáni irodalom legszebb könyveinek egyike. Az Atheneum vászonkötésű sorozatában jelent meg — egyenként 300—400 oldal — fehér papíron, 60 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Cluj. Kérje a 28 kötetes sorozat jegyzékét.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, MÁRCIUS 6.

Bucuresti. 13: Lemezek. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Fania Luca zenekar. 20.20: Lemezek. 21: Chicldanu Viorel énekel. 21.20: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 22.15: A szimfonikus zene folytatása. Budapest I. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: Felovasások. Közben: Hangiamezek. 1: Déli harangszó 1.05: Eugen Stepat balalajka-zenekara. 2.30: A Mária Terézia honv. gyalogezred zenekara. 5: „A háztartásról”. 6: A Fejes-Damith-szalonzenekar műsora Kalmár Pál énekszámával. 6.45: Francia nyelvoiktatás. 7.15: Butula László gondolkázik, zongorán kíséri Polgár Tibor. 7.55: „A dobáló ember”. 8.25: Az Operaház előadásának ismertetése. 8.30: Az Operaház előadásának közvetítése Németh Mária és Pilinszky Zsigmond vendég-felléptével. Hubay: „Karenina Anna”. Opera 3 felvonásban, 4 képben. 10.10: Hírek. Az előadás után kb. 11.55: Időjárásjelentés. Majd: Magyar Imre és cigányzenekara — Bécs. 13: Alpisi dalok lemezek.

Az előrehaladott szezon miatt

PHILIPS-rádiók

mélyen leszállított árban

Veres László műszerésznél

Bulev. Reg. Ferdinand és Str. Andrei Muresianu sarok.

13.30: Szórakoztató lemezek. 14.30: Művészlemez. 18.20: Harun Herbert zongorázik. 20.30: Zene Wagner korából. A szimfonikusok hangversenye szoprán- és bariton-szóval. 23.15: Rádiózenekar. — Berlin. 12.30: Szólisták hangversenye. 14: Népszerű lemezek. 15.35: Hegedűművek lemezek. 17: Osztrák zene. 18.30: Réger: Kis zongoradarabok. 21.10: Kis rádiózenekar. 22: A zenei élet a régi Berlinben a biedermeier-korban. — Brünn. 18.50: Lemezek. 20.20: Korai tavasz Észak-Morvaországban, irodalmi és zenés egybeállítás népszerűsítéssel. 21.05: Brunner V. fuvolázik. — Hamburg. 12: Északnémet kamarazene régi hangszereken. 12.45: Szólisták hangversenye. 22.20: Strauss R.: F-dur csehlő- és zongoraszonáta. 23.20: Zenés közjáték. Utána: Kis rádiózenekar. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.30: Rádiózenekar. 17: Lemezek. 17.30: A 14. gyalogezred zenekara. 18.30: Lemezek. 19.20: Lemezek. — Königs-wusterhausen. 12: Régi operettek (lemezek). 15: Zenekari lemezek. 18.40: Hazavezető utak. Beszélgetések, zene. 21.10: Népzene lemezek. — Palermo. 18.40: Lemezek. 21.20: Lemezek. 21.45: Mascagni: Lodoletta. 3 felvonásos operett. — Prága. 11.55: Lemezek. 13.10: Lemezek. 13.35: Piskácsok-szalonzenekar. 17: Rádiózenekar. 18.25: Lemezek. 18.50: Dalok. 21.20: A cseh zene gyökerei. (Smetana, Dvorzák, Fibich). 22: Rádiózenekar — Róma. 18.10: Könnyű zene. 20.30: Lemezek. 21: Időjelzés, lemezek. 21.45: Opera közvetítése. A szünetekben csevegés, versek, hírek. Varsó. 13.35: Szalonzene. 16.40: Operettrészletek. 18.25: Rapacki-énektrió. 19.35: Könnyű lemezek. 21.02: Puccini: Manon Lescaut, opera. 23.30: Kávészínház tánczene.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fonatattja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

Azonnali belépésre keresek megvizsgálható, pontos, gyermekszertető gazdaságot, aki kosztot hord, takarít, mosogat és gyermekekre ügyel. Jelentkezni csakis déli 2—3 óra között Str. Mocioni No. 18. Dr. Kerekesnél lehet.

Varrás és szabászat tanfolyamot

477 kezdek, a legújabb párisi divat szerint tanítok. Gyorsan és pontosan elsajátítható olcsó áron. — Beiratkozni lehet d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig Szerb-palota, Str. Gojdu, II-ik kapu, II. e., ajtó 20.

PÉNZBESZEDŐ vagy ehhez hasonló állást vállalnék készpénz óvadékkal. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 863

LAKÁS.

KIADÓ: két, három és négyszobás modern lakás mellékhelyiségekkel, valamint egy üzlethelyiséggel. Str. Mărășesti No. 1. 852

INGATLAN.

STR. GENERAL COANDA 18. számú tőkebefektetésre alkalmas 10 lakásos ház eladó. Ügynökök is díjazva 1%-al. 905

Arverési hirdetés.

Március 11-én délelőtt fél 11 órakor, borbádattik 3 évre Arad határában Szeregyházdüllőben levő 42 hold szántóföld tanyával. Az árverés Str. Sava Raicu 89—41. szám alatt lesz megtartva. Az árverés iránt érdeklődni lehet Pretura Plișii, Vinga, jud. Timis. 894

Háztelkek

Bul. Carol-töruton 150 □-31 80,000., Cetatea Veche fútvonalán 185 □-81 120,000 Lej alkalmi árban, **sürgösen eladó.**

Magánkölcst

belvárosi ingatlanokra első helyi betétkészítésre olcsó kamat mellett folyósítanak. Megbizott:

Hatschek

ingatlanforgalmi iroda
Str. Eminescu 2. sz., I. emelet.
(Lakás ügyenot). 906

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Építészek és kereskedők figyelmébe! Ajánlok prima köport és kődarat minden színben, jutányos áron. Berecz, Siria. 904

ELADÓ rendkívül olcsón női kabát, gummi köpeny, selyemruhák, cipők, teljesen jókarban. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 878

NAGY KIARUSÍTÁS A COMISIOBAN. Garnitúrák párnázott 500 lejtől kezdve, íróasztal 500 lej, csillárok 300-tól, komplett ebédlő 3500, otománok 750, toalette tükrök 500 lej, előszoba falak 450-tól, kőszőrmatraccok 300 lej darabja, rézágycok, függönyök 2 ablakra, prima brokát 1350, konyhabutorok 800 lej, egyes szekrények 580 lej, ebédlőszőnyegek, valódi és gyári. Singer varrógépek 1200-tól, hálószobák 2900-tól, álló lámpa stb. Aranyat legmagasabb naol áron vesszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári zálogház folyósítja. Meghosszabbítottakat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” bizület Bul. Reg. Maria 13., Dácia kávéház mellett.

Sürgösen hozza el bizalommal eladó antik és modern, ezüst, arany, bronz, porcellán díszmű tárgyait SALGONE bizományi üzletébe Str. Horia 1, Neuman-palota, hol legrövidebb idő alatt értékesítve lesznek. Sürgösen keresek szőnyegeket, 12-es és 6-os ezüstöt, modern háló és ebédlőket, festményeket, vitrineket stb. 1000

Gyári ebédlőszőnyeg, perzsa-szőnyegek, arany és ezüst tárgyak, antik komód, kredenc, ágy és szalon, kis asztalkák, gyönyörű vázák, Nyilay Romek és egyéb festmények, fali vitrinek, sakk, gobelinok, férfi kabát és ruhák, női bundák, szőrmék, uri szoba, ebédlő, háló, szalonberendezések, márkás zongorák stb. eladók. SALGONE bizom. üzlete. Str. Horia 1, Neuman-palota. 1000

Várkonyi Gyula

kefe-, meszelő- és eszetüzem ARAD, Piata Avram Iancu 11.

Ajánlja ugy en gros-ban, mint detailban prima minőségű:

Meszelőket,
Ecseleket,
Parketta-keféket,
Falporlókat,
Szobaseprőket,
Bécsi nádporlókat,
Bécsi velur lábtörőket,
Legszebb ruhakeféket,
Lókeféket,
Fényesítő keféket,
Sárkeféket,
Mosókeféket,
Körkeféket,
Malomkeféket,
Surolókeféket,
Borotvaecseleket, stb.

Továbbá minden e szakmához tartozó keféruk, javítások, be-
kötések jutányos árban eszközöltetnek.

Adóbónokért napi 123 ebédlőt, háló stb. készpénz árban
árfoiyamon butort, Gara: butorüzlet P. Avram Iancu 15.
felül 6-ásit

Tavaszi ruhákat, kabátokat legszebben fest tisztít
valamint gallérokat legolcsóbban fényez. 837

KNAPP

Str. I. Bratianu 11. modernül berendezett vállalat Str. Ep. Radu 10

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távlatcím: „HUNGAROTEL”.